

**REPUBLIKA SRPSKA
KOMISIJA ZA KONCESIJE**

Save Mrkalja broj 16, tel: 051/490-890, faks: 051/490-481 E-mail: komisija@koncesije-rs.org

**IZVJEŠTAJ
O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE
ZA PERIOD 01.01.2012. - 31.12.2012. godine**

Banja Luka, April 2013. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	4
2.	PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U REPUBLICI SRPSKOJ.....	5
2.1.	Zakon o koncesijama.....	5
2.2.	Podzakonska akta.....	5
2.3.	Dokument o politici dodjele koncesija.....	5
2.4.	Koncesije u odredbama drugih komplementarnih zakona	6
2.5.	Priprema i izrada novog Zakona o koncesijama.....	6
3.	OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE.....	7
3.1.	Provjera rada Koncesionara.....	9
3.2.	Aktivnosti Komisije iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.....	9
3.2.1.	Rješenja Komisije.....	9
3.2.2.	Provjera rada koncesionara.....	15
3.2.3.	Koncesija za RITE Stanari.....	16
3.2.4.	HE „Ulog“.....	17
3.2.5.	HE „Dabar“.....	18
3.2.6.	Magistralni gasovod Sava.....	19
3.2.7.	Realizacija ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana na rijeci Vrbas.....	19
3.2.7.1.	Realizacija ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana.....	21
3.2.8.	Pregled aktivnosti na realizaciji Ugovora o koncesiji za MHE- u 2012. godini.....	22
3.2.9.	Zaključci.....	23
3.3.	Aktivnosti Komisije iz oblasti mineralnih resursa.....	24
3.3.1.	Rješenja Komisije.....	24
3.3.2.	Pregled zaključenih Ugovora prema vrsti mineralne sirovine.....	33
3.3.3.	Provjera rada koncesionara.....	34
3.3.4.	Pregled aktuelnih problemi koji su prisutni kod realizacije Ugovora o koncesiji.....	38
3.3.5.	Zaključci.....	41
3.4.	Aktivnosti Komisije iz oblasti trgovine i turizma.....	43
3.4.1.	Rješenja Komisije.....	43
3.5.	Aktivnosti Komisije iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara.....	44
3.5.1.	Rješenja Komisije.....	44
3.5.2.	Provjera rada koncesionara.....	49
3.5.3.	Pregled aktivnosti na realizaciji Ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara u 2012. godini.....	52
3.5.4.	Zaključci.....	52
4.	KONCESIONA NAKNADA.....	54

5.	BUDŽET	55
5.1.	Finansijski prihodi, troškovi i rashodi Komisije za koncesije Republike Srpske.....	55
5.1.1.	Stalna sredstva Komisije za koncesije.....	55
5.2.	Troškovi plata i naknada zaposlenih.....	56
5.2.1.	Troškovi materijala i usluga.....	56
5.2.2.	Godišnji Izvještaj o izvršenju budžeta.....	56
6.	OSTALE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE.....	57
6.1.	Saradnja sa domaćim tijelima i institucijama u BiH-značajniji poslovi, zadaci i aktivnosti Komisije za koncesije Republike Srpske.....	57
6.2.	Saradnja sa međunarodnim institucijama i organizacijama.....	58
7.	ZAKLJUČAK.....	58

Izveštaj o radu Komisije za koncesije Republike Srpske (u daljem tekstu Komisija), podnosi se na osnovu odredbe člana 18. Zakona o koncesijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09), kojim je propisano da Komisija podnosi Izveštaj o svom radu u prethodnoj godini Narodnoj Skupštini Republike Srpske, putem Vlade Republike Srpske, najkasnije do 30. Aprila tekuće godine.

U skladu sa članom 15. Zakona o koncesijama Republike Srpske, Komisija priprema godišnji finansijski izveštaj i uključuje ga u Izveštaj o radu u prethodnoj fiskalnoj godini.

Prema odredbama Zakona o koncesijama, Izveštaj o radu Komisije sadrži podatke o podnesenim zahtjevima, odnosno zahtjevima za reviziju, rješenja Komisije, broj, vrstu i odgovore na upite koje je Komisija razmatrala. Izveštaj sadrži i sve druge informacije koje u vezi sa radom Komisije, zatraži Vlada Republike Srpske.

Izveštaj o radu Komisije obuhvata period Januar – Decembar 2012. godine i ima za cilj da informiše Narodnu skupštinu Republike Srpske, ali i javnost, o radu Komisije i dosadašnjim aktivnostima na provođenju zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti koncesione djelatnosti.

U toku 2012. godine, Komisija je provela aktivnosti u skladu sa Zakonom o koncesijama i osnovnim načelima na kojima zakon počiva, čime se obezbjeđuje:

- Domaćim i stranim pravnim licima da pod jednakim uslovima dobiju pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i/ili pravo izgradnje objekata radi obavljanja djelatnosti koje su zakonom utvrđene kao djelatnosti od opšteg interesa;
- Isti pravni položaj domaćih i stranih pravnih lica za sve vrijeme izgradnje objekta ili izvođenja drugih radova i u obavljanju djelatnosti koja je predmet koncesije;
- Jednakost uslova za raskid ugovora i pravnih posljedica u tom slučaju;
- Zaštita javnog interesa u postupku ocjene opravdanosti za dodjelu koncesije i u periodu njenog trajanja;
- Isključivo pravo Republike Srpske da dodjeljuje koncesiju, podrazumijevajući to pravo i kad se dodjeljuje koncesija za izgradnju komunalne infrastrukture;
- Ograničeno trajanje koncesije čiji je maksimalan rok utvrđen Zakonom i ugovorom o koncesiji;
- Predaja svih objekata, uređaja i postrojenja po prestanku koncesije u svojinu Republike Srpske;
- Obavljanje svih proceduralnih poslova vezanih za dodjele koncesija i poslova provjere rada, izvršavanja prava i obaveza iz koncesionih ugovora.

Rad Komisije zasniva se na odredbama Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09), podzakonskih akata na koje je saglasnost dala Vlada Republike Srpske i Dokumenta o politici dodjele koncesije („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/06), koji je usvojen od strane Narodne skupštine Republike Srpske. U Dokumentu o politici dodjele koncesija definisani su prioritetni ciljevi, kojih se Komisija u svom radu pridržava. Jedan od osnovnih ciljeva je oživljavanje privrednih aktivnosti putem ulaganja domaćeg i stranog kapitala, što sve skupa treba da ostvari povoljnije ekonomske efekte po Republiku Srpsku.

Rad Komisije u 2012. godini obilježen je brojnim aktivnostima u vezi sa razmatranjem zahtjeva za davanje saglasnosti za vođenje pregovora sa strateškim partnerom, zahtjeva za davanje saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji, zahtjeva za davanje saglasnosti na Studije ekonomske opravdanosti, saglasnosti na Javni poziv u skladu sa propisanom zakonskom procedurom, prijedloga Vladi Republike Srpske za dodjelu koncesije, kao i odgovore na razne upite i mišljenja. Pored toga, Komisija je u skladu sa Zakonom o koncesijama vršila provjeru rada koncesionara i realizacije zaključenih Ugovora o koncesiji po raznim oblastima.

2. PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U REPUBLICI SRPSKOJ

2.1. Zakon o koncesijama

Zakonom o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 25/02, 91/06 i 92/09), uređuju se predmet, način i uslovi pod kojima se mogu dodjeljivati koncesije u Republici Srpskoj, nadležnost za dodjelu koncesija, osnivanje Komisije, postupak Javnog poziva, postupak podnošenja samoinicijativne ponude na osnovama isključivih i ekskluzivnih prava ponuđača, sadržaj ugovora o koncesiji, prestanak ugovora o koncesiji, prava i obaveze koncesionara, rješavanje sporova i druga pitanja od značaja za dodjelu koncesija na teritoriji Republike Srpske.

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi pod kojim se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije za obezbijedenje infrastrukture i usluga, za eksploataciju prirodnih resursa, finansiranje, projektovanje, izgradnju, obnovu, održavanje i/ili rukovođenje radom te infrastrukture i svih za nju vezanih objekata i uređaja koje su u ustavnoj nadležnosti Republike Srpske.

Cilj zakona je da stvori javan i svima dostupan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za utvrđivanje uslova pod kojima se domaćim i stranim privredno-pravnim subjektima mogu dodjeljivati koncesije u Republici Srpskoj i dati podsticaji ulaganju stranog kapitala u predmetnim oblastima.

2.2. Podzakonska akta

U skladu sa članovima 14. i 21. Zakona o koncesijama, Komisija je uz saglasnost Vlade Republike Srpske donijela sljedeća podzakonska akta:

- Poslovnik o radu Komisije za koncesije Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 77/04);
- Uputstvo za procjenu postojanja javnog interesa („Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 103/05);
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji za koncesije Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 77/04)
- Pravilnik o utvrđivanju kriterijuma za određivanje visine koncesione naknade („Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 45/07, 63/07 i 101/07);
- Pravilnik o prenosu ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/11).

2.3. Dokument o politici dodjele koncesija

Komisija za koncesije je uz saglasnost Narodne skupštine Republike Srpske, donijela Dokument o politici dodjele koncesija („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/06).

Dokumentom o politici dodjele koncesija, daje se opis privrednih sektora u kojima se putem koncesija mogu ustupiti na korišćenje: prirodni resursi, dobra u opštoj upotrebi ili obavljati djelatnosti od opšteg interesa.

Dokument o politici dodjele koncesija daje sveobuhvatan i perspektivan pogled na raspoložive resurse i privredne kapacitete, s ciljem njihovog održivog korišćenja u komercijalne svrhe.

Najznačajniji ciljevi koji se žele postići Zakonom o koncesijama i Dokumentom o politici dodjele koncesija su: plasman domaćeg ili stranog kapitala u investicione projekte, povećanje kvantiteta i kvaliteta proizvoda i usluga, angažovanje domaćih proizvodnih i uslužnih kapaciteta, povećanje izvoza, povećanje fiskalnih prihoda, unapređenje standarda poslovanja po svjetskim i evropskim kriterijumima, transfer tehnologije i sl.

Imajući u vidu da je u postupku donošenje novog Zakona o koncesijama, Komisija smatra da se u narednom periodu treba pristupiti redefinisaniu Dokumenta o politici dodjele koncesija, ili donošenju novog Dokumenta, kojim bi se aktuelizirala politika dodjele koncesija i uskladila sa novim Zakonom o koncesijama.

2.4. Koncesije u odredbama drugih komplementarnih zakona

Zakon o koncesijama donesen je 2002. godine, nakon većine zakona koji regulišu korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od opšteg interesa. Međutim, važeći Zakon o koncesijama i Izmjene i dopune Zakona o koncesijama iz 2006. godine, odnosno 2009. godine, nisu stvorili potpuno jasan pravni osnov za realizaciju koncesija u praksi, a u pojedinim segmentima pravne legislative stvarao je kontradiktornost u pogledu njegove primjene, zbog čega se odlučilo za donošenje novog zakona. Komisija je analizirala zakonska i podzakonska akta prema 24 (dvadesetčetiri) tačke, koje obuhvataju potencijalne predmete koncesije i uočila da postoje određene neusklađenosti pozitivnih zakonskih propisa i Zakona o koncesijama, a koji stvaraju određene probleme u postupku dodjele koncesija, odnosno realizaciji koncesionih ugovora.

Sa resornim ministarstvima je postignut visok stepen saglasnosti, da je potrebno pristupiti harmonizaciji pozitivno-pravnih propisa, kako bi se prevazišla kolizija u samoj zakonodavnoj materiji, koja pravno reguliše pitanje koncesija, a istovremeno korišćenje prirodnih resursa i drugih javnih dobara bi postalo racionalnije, ekonomičnije i produktivnije za Republiku Srpsku.

Pojednostavljenje pravne regulative s jedne strane, treba da dodjelu koncesija učini efikasnijom, a harmonizacija pravne regulative treba da osigura pravnu sigurnost u pogledu dodjele koncesija, odnosno korišćenja predmeta koncesije, kao važnu komponentu u sprovođenju politike dodjele koncesija.

Aktivnosti oko harmonizacije propisa u 2012. godini su na određen način zastale, jer se u ovom periodu Narodna skupština Republike Srpske opredijelila za donošenje novog Zakona o koncesijama, koji je u međuvremenu ušao u zakonodavnu proceduru, a čije donošenje se očekuje u 2013. godini. Imajući u vidu navedeno, Komisija smatra da je potrebno ovo pitanje aktuelizirati nakon donošenja novog Zakona o koncesijama.

2.5. Priprema i izrada novog Zakona o koncesijama

Komisija za koncesije je u 2012. godini, pored ostalog, svojim primjedbama, sugestijama i prijedlozima učestvovala u pripremi i izradi Nacrta novog Zakona o koncesijama.

Kao regulatorno tijelo, kroz neposrednu primjenu Zakona o koncesijama, te provjeru rada koncesionara, Komisija je uočila određene probleme u primjeni važećeg zakona, pa i manjkavosti pojedinih zakonskih odredbi zbog protoka vremena od kada je isti donesen. Iz razloga, gdje pojedine zakonske odredbe nisu bile u funkciji unapređenja koncesionih odnosa, trebalo je pristupiti donošenju novog Zakona o koncesijama.

Komisija se u Izvještaju neće baviti pojedinim zakonskim rješenjima, ali ćemo naglasiti neke manjkavosti Nacrta novog Zakona o koncesijama, na koje je Komisija već dala svoje primjedbe, sugestije i mišljenja predlagaču.

Imajući u vidu sadašnji Zakon o koncesijama, a i predloženi novi Zakon o koncesijama, Komisija smatra da koncesionu djelatnost treba proširiti na predmete koji nisu regulisani ni novim Zakonom o koncesijama, kao ni važećim zakonom.

Komisija smatra da sva dobra u opštoj upotrebi treba da imaju isti ili sličan tretman, čije korišćenje treba obezbijediti putem koncesija, kao što je korišćenje poljoprivrednog zemljišta, korišćenje građevinskog zemljišta, korišćenje šuma, vađenje šljunka i pijeska iz vodotoka, korišćenje energije vjetra, sunca i drugih obnovljivih izvora energije.

Takođe, smatramo da je potrebno uspostaviti sistem koncesija u oblasti društvenih djelatnosti kao što su: obrazovanje, zdravstvo, sport, komunalne usluge i sl.

Odredbe Nacrta zakona, poljoprivredno zemljište ne predviđaju kao predmet koncesije. Komisija smatra da bi se poljoprivredno zemljište trebalo predvidjeti kao predmet koncesije, kao i sva druga dobra u opštoj

upotrebi, jer smo mišljenja da sva dobra, kao i djelatnosti od opšteg interesa treba da budu u sistemu koncesija iz razloga jednakog pravnog režima, javnih dobara i pružanja usluga od opšteg interesa.

Korišćenjem poljoprivrednog zemljišta putem koncesija obezbjeđuje se bolja iskorišćenost istog, a ukрупnjavanjem posjeda se stvaraju bolji uslovi za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju koju sve više nameće tržišna ekonomija, kao i pravila i standardi Evropske Unije u oblasti poljoprivredne proizvodnje. Drugo važno pitanje je egzistencija velikog broja zaključenih ugovora za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, a posebno sa aspekta njihovog aneksiranja ili prenosa ugovora o koncesiji, koji predviđa i novi Zakon o koncesijama.

Poljoprivredno zemljište kao dobro u opštoj upotrebi putem koncesija ima mnoge prednosti u odnosu na druge načine korišćenja ovog zemljišta (zakup), te ga stoga treba zadržati u ovom zakonu kao predmet koncesije iz sledećih razloga: putem koncesije poljoprivredno zemljište se daje na duži vremenski period, što omogućuje ozbiljniji pristup kultivaciji poljoprivrednog zemljišta od strane koncesionara, ozbiljnije primjene agrotehničkih mjera i stvaranje pretpostavki za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

Napominjemo, da je poljoprivredno zemljište definisano kao predmet koncesije u ranijem Zakonu o koncesijama Republike Srpske, Zakonu o koncesijama u Federacije BiH, Zakonu o koncesijama BiH, kao i Zakonima o koncesijama u zemljama u regionu.

3. OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE

U dosadašnjem radu, Komisija je ukupno održala 410 (četiristotine deset) sjednica, od čega je u 2012. godini, održala 53 (pedesettri) sjednice. Aktivnosti Komisije na sjednicama su bile usmjerene na rješavanje zahtjeva za davanje saglasnosti za vođenje pregovora za izbor strateškog partnera, na rješavanje zahtjeva za davanje saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji, davanje saglasnosti na Studije ekonomske opravdanosti, davanje saglasnosti na javni poziv, davanje saglasnosti na prenos ugovora o koncesiji i prenos vlasničkih prava u skladu sa Pravilnikom, kao i rješavanje zahtjeva za davanje mišljenja, koja su prema Komisiji, u skladu sa propisanim procedurama, uputila resorna ministarstva, koncesionari, druge institucije, te pravna i fizička lica, razmatranje izvještaja izvršenih provjera rada koncesionara, izrada opštih akata Komisije radi unapređenja organizacione strukture i funkcionalnosti rada Komisije.

U 2012. godini od strane resornih ministarstava, Vlade Republike Srpske, koncesionara, te značajnog broja pravnih i fizičkih lica, upućeno je 220 (dvijestotine dvadeset) zahtjeva i nakon njihove analize i razmatranja, Komisija je donijela:

- 3 Rješenje o davanju saglasnosti za vođenje pregovora za izbor strateškog partnera,
- 23 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji,
- 33 Mišljenja koja su tražena od strane ministarstava, pravnih i fizičkih lica,
- 21 Rješenje o odobravanju Studije ekonomske opravdanosti,
- 12 Rješenja o davanju saglasnosti na prenos ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara,
- 26 Rješenja o davanju saglasnosti na anekse ugovora o koncesiji,
- 24 Rješenja o odobrenju Javnog poziva za dodjelu koncesije,
- 1 Rješenje o odbijanju prenosa ugovora o koncesiji ili prenosa vlasničkih prava koncesionara,
- 8 Nepotpunih predmeta je vraćeno na dopunu i doradu,
- 3 Zaključka Komisije kojima su vraćene na dopunu i doradu Studije ekonomske opravdanosti,
- 1 Rješenje o odbacivanju ponuda na Javni poziv;
- 2 Zaključka Komisije kojima se vraćaju ponude resornom ministarstvu, zbog nezadovoljavanja uslova iz javnog poziva,
- 1 Zaključak o vraćanju na doradu zahtjeva za prenos ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara,

- 19 Prijedloga rješenja Vladi Republike Srpske za dodjelu koncesije,
- 2 Prijedloga rješenja Vladi Republike Srpske o izmjeni rješenja o dodjeli koncesije,
- 1 Rješenje o preispitivanju rješenja o davanju saglasnosti na prenos Ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara,
- 1 Rješenje o preispitivanju rješenja Komisije o odobravanju Studije ekonomske opravdanosti,
- 1 Izjašnjenje Komisije po tužbi i
- 38 Odgovora na razne upite od strane resornih ministarstava, pravnih i fizičkih lica.

Komisija je u 2012. godini razmatrala i usvojila sljedeća dokumenta:

- Pravilnik o otvaranju ponuda pred Komisijom.
Ovim Pravilnikom bliže se uređuje postupak otvaranja ponuda pred Komisijom i propisuje obrazac za vođenje zapisnika o otvaranju ponuda.
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.
Ovim Pravilnikom se propisuju: predmet, ciljevi, postupak i procedure popisa, te način usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza Komisije za koncesije Republike Srpske.

3.1. Provjera rada koncesionara

Komisija za koncesije je obavila veći broj provjera rada koncesionara iz oblasti energetike mineralnih resursa, poljoprivrede, te kontrolu jednog ugovora zaključenog iz oblasti igara na sreću. U vezi s tim, izvršena je provjera rada koncesionara ili su dostavljeni izvještaji koncesionara o realizaciji koncesionih projekata i to:

- 46 koncesionara i 76 ugovora iz oblasti energetike,
- 45 koncesionara i 50 ugovora iz oblasti mineralnih resursa,
- 36 koncesionara i 37 ugovora iz oblasti poljoprivrede i
- 1 koncesionar i 1 ugovor iz oblasti igara na sreću.

Nakon svih obavljenih provjera sačinjeni su zapisnici, te dostavljeni izvještaji nadležnim ministarstvima.

O obavljenim provjerama rada koncesionara više će biti riječi u dijelu izvještaja koji se odnosi na analizu stanja u pojedinim sektorima.

3.2. Aktivnosti Komisije iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata

3.2.1. Rješenja Komisije

U toku 2012. godine, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva uputilo je 35 zahtjeva, koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata, a Komisija je donijela i uputila Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva:

- 3 Rješenja o davanju saglasnosti za vođenje pregovora za izbor strateškog partnera;
- 4 Rješenja za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti;
- 2 Zaključka kojima se vraćaju na dopunu i doradu Studije ekonomske opravdanosti;
- 4 Rješenja za odobravanje Javnog poziva;
- 4 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama;
- 4 Prijedloga rješenja za dodjelu koncesija;
- 5 Rješenja o prenosu ugovora o koncesiji ili prenosu vlasničkih prava Koncesionara;
- 1 Rješenje o odbijanju prenosa ugovora o koncesiji ili prenosa vlasničkih prava koncesionara i
- 8 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji.

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva je dostavilo 3 (tri) zaključena Ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata u 2012. godini.

U tabelama 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8.,9. i 10. dat je pregled zaključenih ugovora, rješenja i zaključaka Komisije u 2012. godini iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata.

Tabela 1. - Pregled zaključenih Ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Br. Ugovora	Datum zaključenja Ugovora
1.	o.o.o. „Teplogazservisproekt Oversiz“, limited Liability Company, 117393 Moscow, Russian Federation	Izgradnja sistema za autonomno snabdijevanje tečnim naftnim gasom/TNG-om, na teritoriji grada Banjaluka	05.01/31-1095/12	19.09.2012.
2.	„EOL PRVI“ d.o.o. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje parka vjetrenjača „Trusina“, snage 51MW, opština Nevesinje	05.05/312-682/12	19.10.2012.
3.	„Comsar Energy Trading“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje HE „Mrsovo“ na rijeci Lim, snage 37,3 MW	05.05/312-848/12	29.11.2012.

Ukupno su zaključena 3 (tri) ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata.

Tabela 2. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za vođenje pregovora za izbor strateškog partnera u 2012. godini iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
-----	-------------	---------	--------	--------------------------

1.	RWE-Inoggy GmbH, Essen, Njemačka	Izgradnja i korišćenje elektro potencijala gornjeg sliva rijeke Drine	Saglasnost za vođenje pregovora sa izabranim kandidatima u predkvalifik. postupku za izbor strateškog partnera	13.03.2012.
2.	RWE-Inoggy GmbH, Essen, Njemačka	Izgradnja i korišćenje elektro potencijala gornjeg sliva rijeke Drine	Saglasnost za nastavak vođenja pregovora sa kvalifikovanim kandidatom RWE-Inoggy GmbH, Essen, Njemačka za izbor strateškog partnera	26.07.2012.
3.	RWE-Inoggy GmbH, Essen, Njemačka	Izgradnja i korišćenje elektro potencijala gornjeg sliva rijeke Drine	Saglasnost na sprovedene pregovore za izbor strateškog partnera	24.09.2012.

Ukupno su date 3 (tri) saglasnosti za vođenje pregovora za izbor strateškog partnera iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 3. - Zaključci Komisije kojima se vraćaju na dopunu i doradu Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti izgradnje i korišćenja MHE u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Zaključka
1.	Studija ek. opravdanosti za izgradnju MHE „Ušće“, snage 0,47 MW	Vraća se na dopunu i doradu Studija ek. opravdanosti	Na rijeci Rakitnici, opština Rogatica	30.01.2012.
2.	Studija ek. opravdanosti za izgradnju MHE „Podgaj“, snage 0,46 MW	Vraća se na dopunu i doradu Studija ek. opravdanosti	Na rijeci Rakitnici, opština Rogatica	30.01.2012.

Ukupno su donesena 2 (dva) zaključka Komisije, kojima se vraćaju na dopunu i doradu Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti izgradnje i korišćenja MHE.

Tabela 4. - Rješenja Komisije za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Studija ek. opravdanosti za izgradnju vjetrenjača snage 51MW	Odobrena Studija	„Trusina“, opšt. Nevesinje i Berkovići	01.03.2012.
	Studija ek. opravdanosti za		Na rijeci Studenoj	

2.	izgradnju MHE „Studena“, snage 0,13MW	Odobrena Studija	opština Teslić	27.03.2012.
3.	Studija ek. opravdanosti za izgradnju MHE „Ušće“, snage 560KW	Odobrena Studija	Na rijeci Rakitnici opština Rogatica	29.03.2012.
4.	Studija ek. opravdanosti za izgradnju MHE „Podgaj“, snage 680KW	Odobrena Studija	Na rijeci Rakitnici opština Rogatica	29.03.2012.

Ukupno su date 4 (četiri) saglasnosti na Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 5.- Rješenja Komisije za odobravanje Javnog poziva iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju sistema za autonomno snabdijevanje tečnim naftnim gasom/TNG-om	Odobren Javni poziv	Na teritoriji grada Banja Luka	15.06.2012.
2.	Javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju parka vjetrenjača Trusina	Odobren Javni poziv	Na području opštine Nevesinje	18.07.2012.
3.	Javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju i korišćenje HE „Mrsovo“, snage 37,3MW	Odobren Javni poziv	Na rijeci Limu, opština Rudo	22.08.2012.
4.	Javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju i korišćenje MHE „Luke“, snage 4,85MW MHE „Falovići“, snage 9,262MW i MHE „Godijeno“, snage 3,649MW	Odobren Javni poziv	Na rijeci Čehotini, opština Foča	20.09.2012.

Ukupno su date 4 (četiri) saglasnosti na Javni poziv iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 6. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	o.o.o. TEPLOGAZSERVISPROJEKT OVERSIZ“ LIMITED Liability Company, Russan Federation	Izgradnja sistema za autonomno snabdijevanje tečnim naftnim gasom/TNG-om, na teritoriji grada B. Luka	Saglasnost za zaključenje ugovora	08.08.2012.

2.	„EOL PRVI“ d.o.o. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje parka vjetrenjača „Trusina“, snage 51MW, opština Nevesinje	Saglasnost za zaključenje ugovora	21.09.2012.
3.	„Comsar Energy Trading“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje HE „Mrsovo“ na rijeci Lim, snage 37,3 MW	Saglasnost za zaključenje ugovora	11.10.2012.
4.	„REV“ d.o.o. Foča	Izgradnja i korišćenje MHE „Luke“, snage 4,85MW, MHE „Falovići“, snage 9,262MW i MHE „Godijeno“, snage 3,649MW, na donjem toku rijeke Čehotine	Saglasnost za zaključenje ugovora	06.12.2012.

Ukupno su date 4 (četiri) saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 7.- Prijedlozi rješenja o dodjeli koncesija iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum donošenja Prijedloga rješenja
1.	o.o.o. TEPLOGAZSERVISPROJEKT OVERSIZ“ LIMITED Liability Company, Russan Federation	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za izgradnju sistema za autonomno snabd.tečnim naftnim gasom/TNG-om, na teritoriji grada Banja Luka	na teritoriji grada Banja Luka	08.08.2012.
2.	„Eol Prvi“ d.o.o. Nevesinje	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za izgradnju i korišćenje parka vjetrenjača	„Trusina“, opština Nevesinje	21.09.2012.
3.	„Comsar Energy Trading“ d.o.o. Banja Luka	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za izgradnju i korišćenje HE „Mrsovo“	na rijeci Lim opština Rudo	11.10.2012.
4.	„REV“ d.o.o. Foča	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za izgradnju i korišćenje MHE „Luke“, MHE „Falovići“ i MHE	na donjem toku rijeke Čehotine opština Foča	06.12.2012.

		„Godijeno“		
--	--	------------	--	--

Ukupno su data 4 (četiri) prijedloga rješenja za dodjelu koncesije iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 8. - Rješenja Komisije za koncesije o prenosu ugovora o koncesiji ili prenosu vl. prava koncesionara iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„BB-Promet“ d.o.o. Gradiška	Prenos ugovora o konc. na „E-Promet“ d.o.o. Kotor Varoš	Data je saglasnost na prenos	21.06.2012.
2.	HE „Bistrica“ d.o.o. Foča	Prenos dijela vl. prava u preduz. HE „Bistrica“ d.o.o. Foča sa pred. „Kaldera Company“ d.o.o. Laktaši na sticaoca pred. BDY Czech a.s. Češka	Data je saglasnost na prenos	25.09.2012.
3.	„Hydroenergy“ d.o.o. Gacko	Prenos 90% vl. prava u preduz. „Hydroenergy“ d.o.o. Gacko na novog suvlasnika pred. GL&A Holding GmbH, Austrija	Data je saglasnost na prenos	11.12.2012.
4.	„Eling MHE“ d.o.o. Teslić	Prenos ugovora o koncesiji na „Elektros“ d.o.o. Banja Luka	Data je saglasnost na prenos	26.12.2012..
5.	o.o.o. TEPLOGAZSERVISPROJEKT OVERSIZ“ LIMITED Liability Company, Russan Federation	Prenos ugovora o koncesiji na „Gazservis RS“ d.o.o. Banja Luka	Data je saglasnost na prenos	26.12.2012.

Ukupno je dato 5 (pet) saglasnosti o prenosu ugovora o koncesiji ili prenosu vlasničkih prava koncesionara iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata, u skladu sa Zaključkom Vlade br. 04/1-012-2-2313/10 od 11.11.2010.g., kojim se zadužuje resorno ministarstvo da pojednostavi uslove za prenos prava i obaveza iz ugovora o koncesiji, u smislu da se prenos uslovi pribavljanjem odobrenja za građenje.

Tabela 9. - Rješenja Komisije za koncesije o odbijanju prenosa ugovora o koncesiji ili prenosa vlasničkih prava koncesionar iz oblasti izgradnje i korišćenja MHE u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„Technor Energy AS“ Norveška	Prenos ugovora o koncesiji za izgradnju MHE „Cijevna I“, MHE „Cijevna II“, MHE „Cijevna IV“, MHE „Cijevna V“, MHE „Cijevna VI“ i MHE „Doboj“ na privredno društvo „Technor Energy	Odbija se davanje saglasnosti na prenos ugovora o koncesiji	09.02.2012.

		AB" Švedska		
--	--	-------------	--	--

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenje o odbijanju prenosa ugovora o koncesiji ili prenosa vlasničkih prava koncesionar iz oblasti izgradnje i korišćenja MHE.

Tabela 10. - Rješenja Komisije za koncesije o davanju saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	MHE „Marvel“ d.o.o. Kalinovik	Izgradnja i korišćenje HES „Gornja Neretva“ na rijeci Neretvi	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	26.03.2012.
2.	„Hidroinvest“ d.o.o. Rogatica	Izgradnja MHE „Ustiprača“ na rijeci Prači	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	26.04.2012.
3.	„Hidroinvest“ d.o.o. Rogatica	Izgradnja MHE „Dub“ na rijeci Prači	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	26.04.2012.
4.	„HE Bistrica“ d.o.o. Foča	Izgradnja MHE „Janjina J-1“ na rijeci Janjini	Saglasnost za zaključenje aneksa IV ugovora	16.08.2012.
5.	„ERS male hidroelektrane“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja MHE „R-S-2“ na rijeci Sućeski	Saglasnost za zaključenje aneksa II ugovora	23.10.2012.
6.	„ERS male hidroelektrane“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja MHE „R-S-1“ na rijeci Sućeski	Saglasnost za zaključenje aneksa II ugovora	23.10.2012.
7.	o.o.o. „Teplogazservisproekt Oversiz“, limited Liability Company, 117393 Moscow, Russian Federation	Izgradnja sistema za autonomno snabdijevanje tečnim naftnim gasom/TNG-om, na teritoriji grada Banjaluka	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	01.11.2012.
8.	Hidroelektrane „Bistrica“ d.o.o. Foča	Izgradnja MHE „Bistrica B-1“, „Bistrica B-2a“ i „Bistrica B-3“ na rijeci Bistrici	Saglasnost za zaključenje aneksa V ugovora	27.12.2012.

Ukupno je dato 8 (osam) saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

3.2.2. Provjera rada koncesionara

U toku 2012. godine Komisija je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima pratila i vršila provjeru rada koncesionara na realizaciji koncesionih ugovora iz oblasti energetike. S tim u vezi, može se konstatovati da su i dalje prisutni neki od problema, koji su bili uočeni i u prethodnim izvještajnim periodima, a koji se u najvećoj mjeri odnose na:

- Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju projekta;
- Nepovoljne kreditne linije banaka;
- Sporost lokalnih zajednica oko izdavanja dozvola i saglasnosti;
- Nedostatak vodoprivrednih osnova;
- Loša ili najčešće nikakava prethodna mjerenja;
- Nerealno sagledano priključenje na mrežu i dr.

Predstavnici Komisije su izvršili provjeru rada koncesionara i realizacije ugovora, na licu mjesta, pri čemu smo posebno vodili računa o:

- Nivou prikupljene dokumentacije;
- Rokovima iz osnovnog ugovora i aneksa;
- Problemima i uzrocima tih problema, koji usporavaju realizaciju zaključenih ugovora;
- Obezbeđenju sredstava za finansiranje projekta;
- Rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na parcelama, koje su definisane koncesionim ugovorom;
- Pribavljanju raznih dozvola, saglasnosti, odobrenja, bankarskih garancija, a sve u skladu sa ugovorom;
- Stepenu realizacije ukupnog projekta.

Ovdje bi trebali naglasiti jednu grupu koncesionara, kod kojih od dana potpisivanja ugovora, pa do kraja 2012. godine nije došlo do aktivnosti, najviše zbog nedostatka vodoprivredne osnove rijeke Vrbas.

3.2.3. Koncesija za RITE Stanari.

U februaru 2008. godine, EFT „Rudnik i Termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari je sa Vladom Republike Srpske potpisala koncesioni ugovor za izgradnju i korišćenje Termoelektrane Stanari snage 410 MW. Koncesioni period obuhvata 24 mjeseca pripremnog perioda i 30 godina za izgradnju i eksploataciju elektrane.

Sa kineskom kompanijom Dongfang Electric Corporation (DEC) 05.05.2010. godine je potpisan ugovor o izgradnji Termoelektrane Stanari po sistemu „ključ u ruke“ (EPC ugovor).

Početak komercijalnog rada termoelektrane je predviđen 45 mjeseci od momenta stupanja na snagu EPC ugovora, odnosno polovinom 2016. godine.

Od dobijanja koncesije za eksploataciju uglja na eksploatacionim ležištima Stanarskog bazena u maju 2005. godine, do danas je u razvoj projekta Stanari uloženo preko 145 miliona KM sredstava, od čega više od 44 miliona KM u razvoj projekta izgradnje TE Stanari.

Tokom prve polovine 2012. godine, težište aktivnosti na razvoju projekta izgradnje TE Stanari, bilo je na pregovorima i pripremi ugovora o kreditu sa China Development Bank (CDB) za finansiranje izgradnje TE Stanari, sa izradom prateće dokumentacije uz ugovor o kreditu. Ugovor o kreditu potpisan je 20.06.2012. godine u Banja Luci.

Prethodni uslovi propisani ugovorom o kreditu za zatvaranje finansijske konstrukcije (Financial Close) su ispunjeni Decembra 2012. godine i stekli su se uslovi za povlačenje prve tranše sredstava, što je i učinjeno 13.12.2012. godine.

EPC ugovor stupio je na snagu 21.12.2012. godine, uplatom avansa DEC-u, u ukupom iznosu od 61.107.500 USD, nakon čega je izvršena i prva uplata za nabavku opreme u iznosu od 28.765.384 USD.

Tokom 2012. godine nastavljene su aktivnosti na pripremi gradilišta i obezbeđenju drugih neophodnih uslova za otpočinjanje radova, od kojih su najznačajnije sljedeće:

- Završeni su radovi na pripremi lokacije TE Stanari – nasipanje, ravnanje i nivelisanje platoa, ograđivanje platoa, izgradnja pristupne infrastrukture, izgradnja obodnih kanala i formiranje zelenog koridora oko platoa;

- Završena je priprema gradilišnog prostora, (izgradnja pristupnog puta, montaža trafo-stanica za napajanje gradilišta električnom energijom, montaža bunarskih pumpi za vodosnabdjevanje i dr.);
- Započeta je eksploatacija uglja sa površinskog kopa Dragalovci u cilju obezbjeđenja uslova za pripremu buduće deponije čvrstih ostataka sagorjevanja sa TE Stanari;
- Završena je izgradnja administrativno-smještajnih objekata generalnog izvođača radova sa pripadajućom infrastrukturom;
- Završena je izgradnja infrastrukturnih objekata za potrebe gradilišta TE Stanari (interne saobraćajnice, sistem snabdjevanja pitkom i tehničkom vodom, postrojenje za tretman otpadnih voda, kotlovnica i dr.);
- Potpisan je ugovor za reviziju tehničke dokumentacije i nadzor nad nabavkom i montažom opreme i realizacijom EPC ugovora 28.11.2012. godine sa konzorcijumom AF-Consult Energy i Steinmüller Engineering;
- Potpisan je ugovor za rukovanje i održavanje TE Stanari sa Dongfang Electric Corporation.

Pored pripreme potrebne investiciono-tehničke dokumentacija, dobijene su dozvole i saglasnosti u skladu sa važećim zakonskim regulativama u Republici Srpskoj.

Tokom 2012. godine zaključeni su i sljedeći važni dokumenti:

- Aneks sporazuma o priključku TE Stanari na prenosnu mrežu BiH, Februar 2012.
- Aneks III Ugovora o koncesiji za izgradnju i korišćenje TE Stanari, Jun 2012.
- Aneks IV Ugovora o koncesiji za izgradnju i korišćenje TE Stanari, Oktobar 2012.

3.2.4. HE „Ulog“

Nakon izvršene provjere rada koncesionara i realizacije ugovora o koncesiji i aneksa ugovora o koncesiji, zaključenog između Ministarstva industrije, energetike i rudarstva kao Koncedenta i kompanije EFT „Rudnik i Termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari kao Koncesionara, konstatovane su sljedeće aktivnosti, vezane za izgradnju HE „Ulog“ na rijeci Neretvi:

- Potpisan je ugovor o izgradnji HE „Ulog“ po modelu „ključ u ruke“ sa kineskom kompanijom SINOHYDRO;
- Izvršen je prenos prava svojine na nepokretnostima sa SO Kalinovik na Republiku Srpsku, a za potrebe izgradnje HE „Ulog“;
- Izgradnja pristupnih puteva je u toku;
- Izgrađen je 35 KV dalekovod i trafostanica TS 35/10 KV za potrebe snabdjevanja gradilišta električnom energijom;
- Počela je četvrta faza geoloških istražnih radova, koji se odvijaju na pregradnom profilu brane „Nedavić“.

Izrađena su sljedeća planska dokumenta:

- Glavni projekat HE „Ulog“ na rijeci Neretvi, od strane JU „Novog Urbanističkog zavoda Republike Srpske“. Revizija ovog projekta urađena je od strane firme „ELING Inžinjeri“ d.o.o. Teslić.
- Izvedbeni projekat 35 KV dalekovoda i trafostanice 35/10 KV, od strane firme „ELING Inžinjeri“ d.o.o. Teslić.

Dobijene su sljedeće dozvole i saglasnosti:

1. Dozvola za izgradnju HE „Ulog“ od Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske;
2. Vodoprivredna saglasnost na glavni projekat HE „Ulog“ od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske;

Planirane aktivnosti na projektu u narednom periodu su:

1. Završetak radova na izgradnji pristupnih puteva;
2. Završetak četvrte faze geoloških istražnih radova na lokaciji pregradnog profila brane „Nedavić“;
3. Dobijanje odobrenja za građenje za glavne objekte i HE u cjelini;
4. Zatvaranje finansijske konstrukcije;
5. Mobilizacija izvođača i početak glavnih radova na izgradnji HE „Ulog“.

3.2.5. HE „Dabar“

Vlada Republike Srpske je 19. Aprila 2011. godine donijela odluku o početku realizacije projekta HE „Dabar“. U početnoj fazi predviđeno je da se obave pripremni radovi na:

- Izgradnji kanala i kompenzacionog bazena u Fatničkom polju sa eksproprijacijom zemljišta.
- Izgradnji betonske obloge dijela dovodnog tunela Fatničko polje-akumulacija Bileća.
- Izgradnji pristupnih puteva u funkciji pripreme izgradnje objekta HE „Dabar“.
- Izvođenju istražnih radova i izradi projektne dokumentacije na nivou Glavnog projekta i Studije procjene uticaja na životnu sredinu.

Rješenjem Vlade Republike Srpske dodijeljena je koncesija za izgradnju i korišćenje HE „Dabar“, privrednom društvu MH „Elektroprivreda Republike Srpske“, Matično preduzeće a.d. Trebinje i MH ERS –ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ a.d. Trebinje, koji su dana 19.04.2011. godine potpisali ugovor o osnivanju koncesionog društva „Hidroelektrane Dabar“ d.o.o. Trebinje. Nakon izvršene provjere rada koncesionara i realizacije ugovora o koncesiji konstatovane su sljedeće aktivnosti koncesionara:

- Dobijeno je odobrenje za geološko istraživanje od strane Ministarstva industrije, energetike i rudarstva, dana 07.06.2012. godine;
- Izvršeno je izvođenje istražnih radova dana 7.12.2012. godine;
- Izvršena je izrada elaborata i još se radi sintezovani izvještaj;
- Izrađen je Projektni zadatak za Glavni projekat svih objekata HE „Dabar“;
- Izrađeni su Glavni projekti za sve objekte HE „Dabar“;
- Izrađena je Studija uticaja na životnu sredinu;
- Rješenje o prihvatanju Studije izdato je dana 07.08.2012. godine;
- Dobijena je ekološka dozvola dana 03.12.2012. godine;
- Izvršena je eksproprijacija zemljišta;
- Završen je ekspropriacioni elaborat i Pravobranilaštvu Republike Srpske dostavljen je 28.09.2012. godine. Vlada Republike Srpske je 19.04.2012. godine donijela odluku o utvrđivanju opšteg interesa za izgradnju objekta HE „Dabar“;
- Izrađen je Glavni projekat za pristupne puteve;
- Izrađeni su urbanističko-tehnički uslovi;
- Dobijeni su lokacijski uslovi dana 30.03.2012. godine;
- Izgradnja kanala i kompenzacionog bazena u Fatničkom polju (radovi su u toku);
- Izgradnja betonske obloge dijela dovodnog tunela Fatničko polje-akumulacija Bileća (radovi su u toku);
- Izrada Glavnog projekta vodosnabdijevanja gradilišta. Glavni projekti su završeni i revidovani u Decembru 2012. godine;
- Izrada zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje za pripremne radove dana 11.06.2012. godine;

- Izrada elaborata tehničkog rješenja priključka HE „Dabar“ na prenosnu mrežu. Revizija elaborata je završena 26.06.2012. godine;
- Izrada Studije geodetskih radova za HE „Dabar“. Studija je završena krajem 2012. godine, kada su urađeni i Glavni projekat za 20 KV dalekovod i trafostanice za napajanje gradilišta.

3.2.6. Magistralni gasovod Sava

Vlada Republike Srpske i koncesionar „Slavija International“ d.o.o. Laktaši, zaključili su dana 11.06.2002. godine, ugovor o koncesiji za izgradnju sjeverozapadnog magistralnog gasovoda Zvornik (Gornji Šepak) – Novi Grad i njegovih ogranaka visokog pritiska.

Koncesionar u proteklom desetogodišnjem periodu nije ispunio uslove iz ugovora o koncesiji, tako što:

- nije predložio kontrolnoj službi usvajanje plana razvoja gasovoda;
- nije pribavio potrebne dozvole/licence neophodne za projektovanje i izgradnju gasovoda;
- nije izradio projektnu dokumentaciju, odnosno nije ni započeo aktivnosti predviđene u prilogu 1 i prilogu 2 ugovora o koncesiji;
- nije zatvorio konstrukciju finansiranja izgradnje gasovoda i
- nije produžio važenje garancije za izvršenje u skladu sa ugovorom o koncesiji.

Vlada Republike Srpske je razmatrajući informaciju o realizaciji predmetnog ugovora o koncesiji, donijela Zaključak broj: 04/1-012-2-99/13 od 17.01.2013. godine, kojim je zadužila resorno ministarstvo da u skladu sa zakonom i ugovorom o koncesiji pokrene postupak jednostranog raskida ugovora zbog neispunjenja.

Resorno ministarstvo je obavijestilo koncesionara i ostavilo mu rok od 90 dana radi preduzimanja aktivnosti predviđenih u prilogu 7. – preduslovi za raskid ugovora.

Po isteku navedenog roka, ukoliko koncesionar ne otkloni razloge koji su doveli do neizvršenja ugovornih obaveza, smatraće se da je ugovor o koncesiji za izgradnju sjeverozapadnog magistralnog gasovoda Zvornik (Gornji Šepak) – Novi Grad i njegovih ogranaka visokog pritiska, raskinut.

Paralelno, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva je vodilo aktivnosti na realizaciji projekta Gasovod „Južni tok“ – priključak za Republiku Srpsku.

Nakon potpisivanja protokola sa Ministrom energetike Ruske Federacije i niza sastanaka sa rukovodstvom „Gasproma“, potpisan je memorandum u Sočiju 21.09.2012. godine, o priključenju Republike Srpske na gasovod „Južni tok“. U Moskvi je održan sastanak sa rukovodstvom „Gasproma“, na kome je data definitivna podrška priključenju Republike Srpske na gasovod „Južni tok“. Nakon toga, zaključen je sporazum sa JP „Srbijagas“ Novi Sad, o koordinaciji aktivnosti i tehničkoj saradnji na realizaciji priključenja Republike Srpske na gasovod „Južni tok“ i gasifikaciju Republike Srpske između JP „Srbijagasa“ i privrednog društva „Gas-Res“ d.o.o. Banja Luka.

„Gas-Res“ d.o.o. Banja Luka je izradio prijedlog trasa i pregled potrebnih količina gasa po namjenama za period 2015. – 2025. godine. Trase gasovoda prate u prostorno-planskoj dokumentaciji utvrđene trase saobraćajnica na relaciji Bijeljina-Brčko-Doboj-Prijedor-Nov Grad. Nakon razmatranja na interresorno radnoj grupi, prijedlog trasa i projektovani kapaciteti razmatraće se na sjednici Vlade Republike Srpske. Na interresornoj radnoj grupi će se razmatrati i donošenje zakona o „Južnom toku“, kojim će biti obuhvaćeni svi oblici eksproprijacije.

3.2.7. Realizacija ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana na rijeci Vrbas

Kroz prethodne izvještaje, uvijek se, kao jedan od osnovnih razloga slabe realizacije ugovora o koncesiji za izgradnju MHE, navodio problem vodoprivredne osnove sliva rijeke Vrbas, na kome je dodijeljen značajan

broj koncesija. Stoga su Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u proteklom periodu bili angažovani na rješavanju problema novelacije vodoprivredne osnove sliva rijeke Vrbas.

Kao rezultat toga, Konsultant „COWI AS Norway“ je zaključio ugovor sa Svjetskom bankom o ažuriranju vodoprivredne osnove sliva rijeke Vrbas. Glavni cilj projekta je da predloži usklađeno upravljanje vodnih resursa sliva rijeke Vrbas, sa radom postojećih i budućih hidroelektrana, uz maksimalnu moguću zaštitu životne sredine.

Nakon provedene analize primjedbi i prijedloga, ključni problem koji je potenciran od strane koncesionara je to, što Studija (pogotovo Modul 3), ne stvara mogućnost za izgradnju malih hidroelektrana na lokalitetima velikih višenamjenskih akumulacija, čija je najbitnija uloga vodosnabdijevanje potrošača u slivu (uglavnom za potrebe navodnjavanja i druge korisnike) i umanjeње posljedica od poplava. Stoga je konsultant nakon javnih konsultacija izašao sa kompromisnim rješenjem, sa kojim je upoznao predstavnike Ministarstva industrije, energetike i rudarstva.

S obzirom, da je rok za javni uvid istekao i da konsultant treba da izvrši finalizaciju tri modula izvještaja sa javnih rasprava, do kraja Februara 2013. godine predloženo je, da se predstavnici Ministarstva industrije, energetike i rudarstva, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predstavnici elektroprivreda i koncesionara sastanu sa konsultantom, kako bi se usaglasio način prevazilaženja ovog problema, odnosno usaglasilo jedinstveno stanovište i prijedlog kompromisa koji bi bio predstavljen Upravnom odboru projekta.

Konsultant je upoznao prisutne sa činjenicom, da je prema nacrtu Studije o integralnom upravljanju vodnim resursima (Modul 3) razvojnim opcijama predviđeno, da se za potrebe vodosnabdijevanja izgrade tzv. velike akumulacije. Međutim, prema trenutnom stanju ne postoji usaglašenost razvojnih opcija sa velikim akumulacijama sa dodijeljenim koncesijama i već izgrađenim objektima malih HE. Problem se javlja za akumulacije:

- 1) Janjske otoke na rijeci Janj,
- 2) Vrletna kosa na rijeci Ugar,
- 3) Grabovica i Šiprage na rijeci Vrbanji.

Akumulacija Janjske otoke (HE „Janjske otoke“) prema poglavlju 6. Studije ostaje najbolja opcija za ostvarivanje razvojnih ciljeva za različite vodne resurse. Ovakvim rješenjem može se zadovoljiti veliki dio potražnje vode za domaćinstva, industriju i navodnjavanje za područje Banja Luke i Liječva polja u vremenskom periodu do 2040. godine. Vlada je dodijelila koncesiju za izgradnju MHE „Šipovo“, tako da bi, s obzirom da je HE „Janjske otoke“ planirana da bude derivacionog tipa, MHE „Šipovo“ imala na raspolaganju samo biološki minimum, koji bi se ispuštao iz akumulacije i eventualne dotoke od izvora u zoni prirodnih ljepota Janjske otoke, čime bi isplativost ove MHE bila dovedena u pitanje. Jedno od mogućih rješenja je i da se mašinska hala HE „Janjske otoke“ nalazi na lokaciji neposredno uz vodozahvat MHE „Šipovo“, međutim ekonomska isplativost ovakvog rješenja je vrlo upitna.

Akumulacija „Vrletna kosa“ bi imala veliki značaj u pogledu obezbjeđenja nedostajućih količina vode u periodu do 2040. godine. Već je izgrađena MHE „Novakovići“ na rijeci Ugar, a dodijeljena je i koncesija za MHE „Zapeće“. JP „Elektroprivreda HZHB“ i koncesionar „EHE“ d.o.o. Banja Luka su dostavili i usaglasili svoje prijedloge u pogledu postojećih i planiranih objekata na ovoj rijeci, međutim ova rješenja isključuju akumulaciju „Vrletna kosa“ (visoka). Jedan od načina za rješenje ovog problema je da se na mjestu predloženog rješenja JP „Elektroprivreda HZHB“, MHE „Ivik“ pravi brana koja u prvoj fazi odgovara koti za „Ivik“, a u drugoj fazi da se omogući nadvišenje brane za „Vrletnu kosu“ (visoku).

U prvoj fazi bi i MHE „Zapeće“ imala mašinsku halu na koti koja odgovara koti HE „Ivik“, a u drugoj fazi, ukoliko dođe do izgradnje „Vrletne kose“ (visoke), mašinska hala se pomjera na lokaciju iz vodoprivredne osnove.

Akumulacija „Grabovica“ i „Šiprage“: prema trenutnoj situaciji, a prema prijedlogu koncesionara, uz poštovanje uslova zaštite životne sredine, ekološki prihvatljivog protoka (očekuje se donošenje novog Zakona o vodama), moguća je realizacija ovih MHE.

Za sve lokacije navedenih akumulacija se predlaže, da se Vlada Republike Srpske izjasni ima li mogućnosti da ih gradi u skorijoj budućnosti, te ukoliko nema, da u periodu trajanja koncesije od 25 (dvadesetpet) godina koncesionari pristupe realizaciji svojih rješenja. U aneksima ugovora o koncesiji bi se navelo da se Vlada Republike Srpske treba izjasniti prije isteka koncesionog perioda, da li planira izgradnju akumulacije nakon isteka koncesije, te da shodno dogovoru koncesioni ugovor produži na određeni period ili prekine.

Cilj „COWI“ –ja je da se postigne kompromis vodoprivrede sa koncesionarima da prostor za velike akumulacije ostane dugoročno rezervisan za vodoprivredne potrebe, a da taj prostor koriste koncesionari sa svojim MHE do perioda eventualne realizacije akumulacija.

3.2.7.1. Realizacija ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana

U realizaciji ugovora o koncesijama iz oblasti malih hidroelektrana došlo je do izvjesnog napretka što se, prije svega ogleda u činjenici da:

- Koncesionar „ERS male hidroelektrane“ d.o.o. Banja Luka (Energy Zotter Bau) ima izgrađena dva proizvodna elektroenergetska objekta na rijeci Sućeski i to: MHE „Sućeska R-S-1“, snage 1,70 MW i godišnje proizvodnje 8,70 GWh i MHE „Sućeska R-S-2“, snage 0,74 MW i godišnje proizvodnje 3,363 GWh.
- Koncesionar „Bobar Taubinger Elektrik“ d.o.o. Bijeljina (Kompanija Bobar Bijeljina) ima izgrađen jedan proizvodni elektroenergetski objekat u opštini Foča, MHE „Bistrica B-5A“, snage 3,8 MW i godišnje proizvodnje 11,0 GWh.
- Koncesionar „Eling Inžinjeri MHE“ d.o.o. Teslić (Eling Inžinjeri d.o.o. Teslić) ima izgrađen jedan proizvodni elektroenergetski objekat MHE „Divič“ na rijeci Vrbanji, snage 3,8 MW i godišnje proizvodnje 12,8 GWh.
- Koncesionar „EHE“ d.o.o. Banja Luka (Eling Inžinjeri MHE d.o.o. Teslić) ima izgrađen jedan proizvodni elektroenergetski objekat na rijeci Ugar, MHE „Novakovići“, snage 2,5 MW i godišnje proizvodnje 9,5 GWh.
- Koncesionar „Elektro Doboj“ a.d. Doboj ima izgrađen jedan proizvodni elektroenergetski objekat MHE „Paklenica“ na rijeci Paklenici, snage 0,2 MW i godišnje proizvodnje 1,8 GWh.
- Koncesionar „Mega Elektrik“ d.o.o. Banja Luka ima izgrađen jedan proizvodni elektroenergetski objekat MHE „Žiraja“, snage 0,09 MW i godišnje proizvodnje 0,52 GWh.

Značajno je istaći da je Regulatorna komisija za energetiku uz saglasnost Vlade Republike Srpske donijela sljedeća akta:

- Pravilnik o podsticajima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije;
- Odluku o visini garantovanih cijena električne energije iz obnovljivih izvora ili kogeneracije;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji u cilju preciziranja odredbi člana 51. Pravilnika o podsticanju;
- Odluku o visini garantovanih otkupnih cijena i premija za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji od 30. Novembra 2012. godine. Cijene i premije iz ove odluke primjenjivaće se za nove proizvođače koji u postupku pred Regulatornom komisijom ostvare pravo na podsticaj;
- Odluku o visini naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji od 30. Novembra 2012. godine. Naknada utvrđena ovom odlukom u iznosu od 0,0009 KM/kWh, zaračunava se svakom krajnjem kupcu u Republici Srpskoj počev od 1. Januara 2013. godine.

Donošenjem ovih akata stvorili su se realni preduslovi da veći broj, dosad dodijeljenih malih hidroelektrana bude ekonomski isplativ. Time je otklonjena jedna od najvećih prepreka u realizaciji ugovora o koncesiji za izgradnju MHE, jer smo analizom dostavljenih studija utvrdili da je značajan broj projekata malih hidroelektrana neisplativ, ili se nalazi na samoj ivici rentabilnosti, vezano za nivo cijena, koji trenutno važi na tržištu.

Pored ovoga, potrebno je naglasiti da je Zaključak Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-2313/10 od 11.11.2010. godine napravio dosta pozitivnih efekata u oblasti izgradnje malih hidroelektrana, što se najviše odrazilo na stepen, odnosno nivo prikupljene dokumentacije.

Tako je jedan broj koncesionara došao do dozvole za građenje, ili neposredno pred dobijanje dozvole za građenje, kao npr.: „Hidroelektrane Bistrica“ d.o.o. Foča (MHE „Bistrica B-1“, MHE „Bistrica B-2A“, MHE „Bistrica B-3“ i MHE „Janjina J-1“), „Gornji Zalukovik II“ d.o.o. Vlasenica (MHE „Gornji Zalukovik 2“), „ABN Elektrane“ d.o.o. Bijeljina (MHE „ATC“ na Obodnom kanalu), FINCOSUL Austrija (MHE „Grabovička Rijeka“ i MHE „Skakavac“ na Grabovičkoj Rijeci), zatim „Eurografika“ d.o.o. Zvornik (MHE „Šekovići“ na Drinjači), „WEBENERGO“ (MHE „Sokočnica“ na Sokočnici i MHE „Medna Sklop“ na Medijanci), „Hidroinvest“ d.o.o. Rogatica (MHE „Dub“ i MHE „Ustiprača“ na rijeci Prači), te „Mega Elektrik“ d.o.o. Banja Luka (MHE „Žeželja“ i MHE „Velika Jasenica“), a jedan broj koncesionara je u fazi izgradnje: „Hidroenergy“ d.o.o. Gacko (MHE „Sutjeska S-J-3“), „Eling Inženjering MHE“ d.o.o. Teslić (MHE „Ilomska“ i MHE „Studena“), „BB-Promet“ d.o.o. Gradiška (MHE „Grabovička Rijeka“ pritoka Vrbanje), „Elektro Jovana“ d.o.o. Milići (MHE „Jovana“ na Zelenom Jadru), „He Bistrica“ d.o.o. Foča („Bistrica B-1“, „Bistrica B-2A“, Bistrica B-3“ na rijeci bistrici), „EFT Švajcarska“ („HE Ulog“ na rijeci Neretvi) i „HE Dabar“ d.o.o. Trebinje („HE Dabar“ Gornji Horizonti).

Pomenutim Zaključkom, Ministarstvo industrije energetike i rudarstva je zaduženo da u roku ne dužem od 6 (šest) mjeseci zaključi anekse ugovora o koncesiji sa koncesionarima, gdje je izvjesna izgradnja malih hidroelektrana, kojim će se:

- Produžiti koncesioni period za 5 (pet) godina;
- Odrediti rokovi izgradnje;
- Definisati instalisane snage MHE u skladu sa projektnom dokumentacijom;
- Propisati obaveze koncesionarima, da obezbijede i dostave koncedentu bankarske garancije za izvođenje i bankarske garancije za održavanje i prenos;
- Brisati garancije za funkcionalnost;
- Pojednostaviti uslovi za prenos prava i obaveza iz ugovora (prenos ugovora o koncesiji) u smislu da se prenos uslovi pribavljanjem odobrenja za građenje.

Aktivnosti ministarstva na aneksiranju ugovora su vidljive iz dostavljenih tabela. Pored ovoga, Zaključkom je zaduženo ministarstvo da se izvrši sporazumni raskid ugovora o koncesiji u slučajevima, gdje za to postoje uslovi, kao i jednostrani raskidi ugovora u slučajevima grubog kršenja ugovornih obaveza, odnosno slučajevima gdje već duži vremenski period nema nikakvih aktivnosti. Tako je sporazumno raskinuto 14 (četnaest) ugovora, a za 9 (devet) ugovora je pokrenut jednostrani raskid. Zaključkom je naloženo lokalnim zajednicama da u cilju realizacije već potpisanih ugovora prioritetno rješavaju započete postupke za izdavanje urbanističke saglasnosti, odnosno odobrenja za građenje. Rezultati ovoga su vidljivi u tabelarnom pregledu malih hidroelektrana. Pored ovih zaduženja Vlada je preporučila distributivnim preduzećima MHE ERS da za objekte za koje je dodijeljena koncesija predlože optimalna tehnička rješenja njihovog priključenja na mrežu, a u slučaju da tehničko rješenje priključenja, zbog neizgrađenosti distributivne mreže, dovodi u pitanje ekonomsku opravdanost izgradnje objekta, razmotre mogućnost da u dogovoru sa koncesionarom, učestvuju u rješavanju ovog problema. Ovim je kod velikog broja koncesionara ako ne otklonjen, onda bar ublažen problem priključka na mrežu, koga u početnoj fazi koncesionari nisu tehnički dobro sagledali ili dovoljno obratili pažnju na troškove.

3.2.8. Pregled aktivnosti na realizaciji Ugovora o koncesiji za MHE – u 2012. godini

U prilogu 1.-Izveštaja o radu Komisije za koncesije Republike Srpske za 2012. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji Ugovora o koncesiji za MHE - u 2012. godini.

3.2.9. Zaključci

1. Smatramo da su Zaključcima Vlade Republike Srpske, vezanim za dodijeljene koncesije za izgradnju malih hidroelektrana (Zaključci broj: 04/1-012-2-2313/10 od 11.11.2011. godine i 04/1-012-2-2109/11 od 07.09.2011. godine), te aktima Regulatorne komisije za energetiku, koji su doneseni uz saglasnost Vlade Republike Srpske, Pravilnik o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 128/11), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 53/12), Odluka o visini garantovanih cijena električne energije iz obnovljivih izvora od 30. Novembra 2012. godine itd., stvoreni povoljniji uslovi za realizaciju ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana, što je vidljivo iz priloga 1. Izvještaja - Pregled aktivnosti na realizaciju ugovora o koncesiji za MHE.
2. Vlada Republike Srpske kao koncendent je raskinula, ili pokrenula proceduru jednostranog raskida 23 (dvadesettri) ugovora o koncesiji. Četrnaest (14) ugovora je raskinuto ugovorom o sporazumnom raskidu, a Vlada Republike Srpske je na 104. (stočetvrtoj) sjednici, održanoj 27.02.2013. godine, donijela odluke o raskidu za 9 (devet) ugovora o koncesiji. Smatramo da je potrebno analizirati sve preostale ugovore o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana, te pokrenuti postupke raskida svih ugovora o koncesiji kod kojih su izostale ugovorom predviđene aktivnosti, odnosno, kod kojih je izvjesno da neće doći do realizacije istih.
3. Koncesionarima koji su u realizaciji ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana pribavili odobrenje za građenje, ili su pred samim dobijanjem odobrenja za građenje, koncendent bi trebao da pomogne u smislu potpisivanja aneksa ugovora o koncesiji, kojima bi se preciznije definisao koncesioni period, odredili rokovi, dinamika realizacije projekta, garancije, uslovi i načini predaje objekta u vlasništvo Republike Srpske, nakon isteka koncesionog perioda i sl.
4. Urađen je veliki pomak u izradi tehničke dokumentacije, za izgradnju malih hidroelektrana (prostorni planovi, vodoprivredne osnove, dozvoljena izgradnja malih hidroelektrana u nacionalnim parkovima, u parkovima prirode), ali mnoge aktivnosti su još u toku, kao što su preporuke lokalnim zajednicama da prioritetno rješavaju započete postupke za izdavanje urbanističke saglasnosti, preporuke distributivnim preduzećima MH ERS, da predlože optimalna tehnička rješenja za priključenje MHE na mrežu itd., koje je potrebno što prije okončati, čime bi se stvorila realnija slika o stanju u ovoj oblasti koncesija.
5. Potrebno je pooštriti kriterije u smislu dodjele ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana, da se dosljednije poštuju uslovi iz postojeće planske dokumentacije, da se izrada odgovarajućih Studija ekonomske opravdanosti povjeri licenciranim kućama, kao i kod odabira novih koncesionara, gdje se treba povesti više računa o njihovoj finansijskoj sposobnosti, profitnoj stabilnosti, likvidnosti, zaduženosti, referensama, te stručnoj i tehničkoj opremljenosti.

3.3. Aktivnosti Komisije iz oblasti mineralnih resursa

3.3.1. Rješenja Komisije

U toku 2012. godine, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva uputilo je 70 (sedamdeset) zahtjeva koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti mineralnih resursa.

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva dostavilo je Komisiji 12 (dvanaest) zaključenih ugovora o koncesijama za istraživanje i/ili eksploataciju mineralnih sirovina u 2012. godini.

U toku 2012. godine, iz oblasti mineralnih resursa Komisija je donijela i uputila Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva:

- 12 Rješenja o odobravanju Studije ekonomske opravdanosti;
- 1 Rješenje o preispitivanju rješenja o odobravanju Studije ekonomske opravdanosti;
- 12 Rješenja za odobravanje Javnog poziva iz oblasti mineralnih resursa;
- 2 Zaključka Komisije kojima se vraćaju ponude resornom ministarstvu, zbog nezadovoljavanja uslova iz javnog poziva;
- 1 Rješenje o odbacivanju ponuda na Javni poziv;
- 12 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama;
- 15 Prijedloga rješenja za dodjelu koncesija;
- 2 Prijedloga rješenja o izmjeni rješenja o dodjeli koncesije;
- 4 Rješenja o prenosu ugovora o koncesiji ili prenosu vlasničkih prava koncesionara i
- 9 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesijama.

U tabelama 11.,12.,13.,14.,15.,16.,17.,18.,19.,20. i 21. dat je pregled zaključenih ugovora, rješenja i zaključaka Komisije u 2012. godini iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 11. - Pregled zaključenih Ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Br. Ugovora	Datum zaključenja Ugovora
1.	„XD“ d.o.o. Gornja Trnova	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na ležištu „Pilica“, opština Zvornik	05.07/310-227/12	11.04.2012.
2.	„Niskogradnja“ a.d. Teslić	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena- krečnjaka na ležištu „Gradina“, kod Teslića	05.07/310-228/12	18.04.2012.
3.	„Lithium Li Balkan“ d.o.o. Lopare	Geološko istraž. bora, litijuma, natrijuma, stroncijuma, kalijuma i prateće asocijacije elemenata na području opštine Lopare	05.07/310-262/12	04.06.2012.
4.	Privredni preporod“ d.o.o. Banja Luka	Eksploatacija mrkog uglja i bentonita na ležištu „Lješljani“, opština Novi grad	05.07/310-304/12	28.05.2012.
5.	„Romanit“ d.o.o. Han Pijesak	Eksploat. arhitekt. građ. kamena-krečnjaka na ležištu „Jelovci“, opština Han Pijesak	05.07/310-261/12	04.05.2012.
6.	„Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica	Eksploatacija 80% kapaciteta izvorišta mineralne vode „Veliki/Crni Guber“, opština Srebrenica	05.07/310-392/12	06.07.2012.
7.	„Safir“ d.o.o. Gacko	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka na ležištu „Gelja Ljut“, opština Gacko	05.07/310-474/12	16.08.2012.
8.	„MANNVIT“ Reykjavik, Iceland	Geološka istraživanja mineralnog resursa-termalnih voda, područje grada Banja Luka	05.07/310-479/12	21.08.2012

9.	„Kremnice“ d.o.o. Berkovići	Ekspluat. arhitekt. građ. kamena- krečnjaka na ležištu „Rudine“, opština Berkovići	05.07/310-630/12	26.10.2012.
10.	„Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka	Istraživanje krečnjaka na ležištu „Mlađevac“, opština Zvornik	05.07/310-626/12	23.10.2012.
11.	„Mont Gradnja“ d.o.o. Ugljevik	Istraž. teh. građ. kamena- krečnjaka na ležištu „Donja Krčina“, opština Ugljevik	05.07/310-665/12	09.11.2012.
12.	Svaki dan d.o.o. Trebinje	Istraživanje kamenih ploča na lokalitetu „Razdolje“, Istočni Mostar	05.07/310-756/12	13.12.2012.

Ukupno je zaključeno 12 (dvanaest) Ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 12. - Rješenja Komisije za koncesije za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Studija ekonom. opravdanosti za dodjelu koncesije za istraživanje olova, cinka, bakra i pratećih metala	Odobrena Studija	„Čelebići“ kod Foče	24.01.2012.
2.	Studija ekonom. opravdanosti za dodjelu koncesije za istraživanje termalnih voda	Odobrena Studija	Područje grada Banja Luka	01.02.2012.
3.	Studija ekonom. opravdanosti za dodjelu koncesije za eksploataciju mrkog uglja i bentonita	Odobrena Studija	„Lješljani“ kod Novog Grada	15.02.2012.
4.	Studija ekonom. opravdanosti za istraž. teh. građ. kamena-krečnjaka	Odobrena Studija	„Donja Krčina“, kod Ugljevika	26.03.2012.
5.	Studija ekonomske opravdanosti za istraž. teh. građ. kamena-krečnjaka	Odobrena Studija	„Razdolje“, opština I. Mostar	26.03.2012.
6.	Studija ekonomske oprav. Za istraž. pitkih voda u cilju otvaranja novog izvorišta za vodosnabdijevanje	Odobrena Studija	Područje opštine Doboje	26.03.2012.
7.	Studija ekonomske oprav. za istraž. i ekspluat. teh. građ. kamena-krečnjaka	Odobrena Studija	„Ljubogošta“, kod Pala	12.04.2012.
8.	Studija ekonom. opravd. za ekspluat. arhitekt. građ. kamena-krečnjaka	Odobrena Studija	„Rudine“, opšt. Berkovići	26.04.2012.
9.	Studija ekonom. opravd. za dodjelu koncesije za istraž. teh. građ. kamena-krečnjaka	Odobrena Studija-poništeno ranije Rješenje	„Ljubogošta“ kod Pala	11.05.2012.
	Studija ekonom. opravd. za			

10.	dodjelu koncesije za istraž. teh. građ. kamena	Odobrena Studija	„Mlađevac“, kod Zvornika	15.05.2012.
11.	Studija ekonom. opravd. za dodjelu koncesije za istraž. kvarcnog šljunka i pijeska	Odobrena Studija	„Milosavci“, kod Laktaša	15.05.2012.
12.	Studija ekonom. opravd. za eksploat. teh. građ. kamena-serpentinita	Odobrena Studija	„Kremna“, kod Prnjavora	27.07.2012.

Ukupno je dato 12 (dvanaest) saglasnosti na Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 13. - Rješenja Komisije o preispitivanju rješenja za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Studija ekonom. opravdanosti za dodjelu koncesije za eksploat. teh. građ. kamena-krečnjaka	Preispituje se Rješenje o odobravanju Studije	„Ljubogošta“ kod Pala	11.05.2012.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) Rješenje Komisije o preispitivanju Rješenja za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 14.- Rješenja Komisije za koncesije za odobravanje Javnog poziva iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korištenje prirodne mineralne vode	Odobren Javni poziv	„Čairi Brijesnica“, opština Bijeljina	15.02.2012.
2.	Javni poziv za dodjelu koncesije za Geološka istraživanja mineralnog resursa-termalnih voda	Odobren Javni poziv	„područje grada Banja Luka“,	08.03.2012.
3.	Javni poziv za dodjelu koncesije za istraživanje olova, cinka, bakra i pratećih metala	Odobren Javni poziv	„Čelebići“, opština Foča	08.03.2012.
4.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišćenje mrkog uglja i bentonita	Odobren Javni poziv	„Lješljani“, opština Novi Grad	13.03.2012.
5.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korištenje 80% kapaciteta izvorišta mineralne vode	Odobren Javni poziv	„Veliki/Crni Guber“, opština Srebrenica	27.03.2012.
6.	Javni poziv za dodjelu koncesije za istraživanje krečnjaka	Odobren Javni poziv	„Mlađevac“, opština Zvornik	07.06.2012.

7.	Javni poziv za dodjelu koncesije za detaljna hidrogeološka istraž. pitkih voda	Odobren Javni poziv	„područje opštine Doboј“	07.06.2012.
8.	Javni poziv za dodjelu koncesije za istraž. teh. građ. kamena-krečnjaka	Odobren Javni poziv	„Donja Krčina“, opština Ugljevik	07.06.2012.
9.	Javni poziv za dodjelu koncesije za eksploataciju arhitekt. građ. kamena-krečnjaka	Odobren Javni poziv	„Rudine“, kod Berkovića	15.06.2012.
10.	Javni poziv za dodjelu koncesije za istraživanje kamenih ploča	Odobren Javni poziv	„Razdolje“, opština Istočni Mostar	21.06.2012.
11.	Javni poziv za dodjelu koncesije za istraživanje kvarcnog šljunka i pijeska	Odobren Javni poziv	„Milosavci“, opština Laktaši	22.08.2012.
12.	Javni poziv za dodjelu koncesije za eksploataciju teh. građ. kamena-serpentinita	Odobren Javni poziv	„Kremna“, opština Prnjavor	08.11.2012.

Ukupno je dato 12 (dvanaest) saglasnosti na Javni poziv iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 15.- Zaključci Komisije kojima se vraćaju ponude resornom ministarstvu, zbog nezadovoljavanja uslova iz javnog poziva iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini.

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Ponude na raspisani Javni poziv za dodjelu koncesije za korištenje 80% kapaciteta izvorišta mineralne vode	Vraćaju se resornom ministarstvu ponude ponuđača „Guber“ a.d. Srebrenica i „Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica, zbog nezadovoljavanja uslova iz Javnog poziva	„Veliki/Crni Guber“, opština Srebrenica	10.02.2012.
2.	Ponuda na raspisani Javni poziv za dodjelu koncesije za istraživanje kvarcnog šljunka i pijeska	Vraća se resornom ministarstvu ponuda ponuđača „Euro-Gradnja“ d.o.o. Laktaši, zbog nezadovoljavanja uslova iz Javnog poziva	„Milosavci“, opština Laktaši	10.12.2012.

Ukupno su donesena 2 (dva) Zaključka Komisije kojima se vraćaju ponude resornom ministarstvu, zbog nezadovoljavanja uslova iz javnog poziva iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini.

Tabela 16.- Rješenja Komisije za koncesije kojima se odbacuju ponude pristigle na Javni poziv iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja

1.	Ponuda na raspisani Javni poziv za dodjelu koncesije za Korištenje prirodne mineralne vode	Odbacuje se ponuda ponuđača „Marela“ d.o.o. Bijeljina, zbog neblagovremenosti	„Čairi“ Brijesnica, kod Bijeljine	10.05.2012.
----	--	---	-----------------------------------	-------------

Ukupno je doneseno 1 (jedno) Rješenje kojim se odbacuje ponuda pristigla na javni poziv iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 17. -Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini.

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	„XD“ d.o.o. Gornja Trnova	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na ležištu „Pilica“, opština Zvornik	Saglasnost za zaključenje ugovora	07.02.2012.
2.	„Niskogradnja“ a.d. Teslić	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na ležištu „Gradina“, kod Teslića	Saglasnost za zaključenje ugovora	17.02.2012.
3.	„Privredni preporod“ d.o.o. Banja Luka	Eksploatacija mrkog uglja i bentonita na ležištu „Lješljani“, opština Novi Grad	Saglasnost za zaključenje ugovora	10.05.2012.
4.	„Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica	Eksploatacija 80% kapaciteta izvorišta mineralne vode „Veliki/Crni Guber“, opština Srebrenica	Saglasnost za zaključenje ugovora	25.05.2012.
5.	„MANNVIT“ Reykjavik, Iceland	Geološka istraživanja mineralnog resursa-termalnih voda, područje grada Banja Luka	Saglasnost za zaključenje ugovora	31.05.2012.
6.	„Safir“ d.o.o. Gacko	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka na ležištu „Gelja Ljut“, opština Gacko	Saglasnost za zaključenje ugovora	26.06.2012.
7.	„Kremnice“ d.o.o. Berkovići	Eksploat. arhitekt. građ. kamena-krečnjaka na ležištu „Rudine“, opština Berkovići	Saglasnost za zaključenje ugovora	04.09.2012.
8.	„Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka	Istraživanje krečnjaka na ležištu „Mlađevac“, opština Zvornik	Saglasnost za zaključenje Ugovora	04.09.2012.
9.	„Mont Gradnja“ d.o.o. Ugljevik	Istraž. teh. građ. kamena-krečnjaka na ležištu „Donja Krčina“, opština Ugljevik	Saglasnost za zaključenje ugovora	20.09.2012.
10.	„Svaki dan“ d.o.o. Trebinje	Istraživanje kamenih ploča na lokalitetu „Razdolje“, Istočni Mostar	Saglasnost za zaključenje ugovora	20.09.2012.
		Detaljna geološka istraž. u		

11.	„Vodovod“ a.d. Doboj	cilju otvaranja novog izvorišta za vodosnabdijevanje grada Doboja	Saglasnost za zaključenje ugovora	10.12.2012.
12.	„Western mining“ d.o.o. Banja Luka	Istraž. olova, cinka, bakra i pratećih metala na istražnom prostoru „Čelebići“, opšt. Foča	Saglasnost za zaključenje ugovora	14.12.2012.

Ukupno je dato 12 (dvanaest) saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 18.- Prijedlozi rješenja za dodjelu koncesije iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum donošenja Prijedloga rješenja
1.	„Romanit“ d.o.o. Han Pijesak	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za eksploat. arhitekt. građ. kamena-krečnjaka	„Jelovci“, opština Han-Pijesak	13.02.2012.
2.	„Lithium Li Balkan“ d.o.o. Lopare	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za geološko istraž. bora, litijuma, natrijuma, stroncijuma, kalijuma i prateće asocijacije el.	područje opštine Lopare	13.02.2012.
3.	„XD“ d.o.o. Gornja Trnova, Ugljevik	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za eksploat. teh. građ. kamena krečnjaka	„Pilica“ kod Zvornika	05.03.2012.
4.	„Niskogradnja“ a.d. Teslić	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za eksploat. teh. građ. kamena krečnjaka	„Gradina“ kod Teslića	05.03.2012.
5.	„Privredni preporod“ d.o.o. Banja Luka	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za korištenje mrkog uglja i bentonita	„Lješljani“, opština Novi Grad	14.05.2012.
6.	„Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica	Prijedlog rješenja o dodjeli koncesije za korištenje 80% kapaciteta izvorišta mineralne vode	„Veliki/Crni Guber“, opština Srebrenica	28.05.2012.
7.	„MANNVIT“ Reykjavik, ICELAND	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za geološka istraž. mineralnog resursa termalnih voda	područje grada Banja Luka	04.06.2012.
8.	„Safir“ d.o.o. Gacko	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za eksploat. teh. građ. kamena krečnjaka	„Gelja Ljut“, opština Gacko	02.07.2012.
		Prijedlog Rješenja o	„Rudine“, opština	

9.	„Kremnice“ d.o.o. Berkovići	dodjeli koncesije za eksploat. arhitekt. građ. kamena krečnjaka	Berkovići	10.09.2012.
10.	„Comsar Energy Republika Srpska“ d.o.o. Banja Luka	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za istraž. krečnjaka	„Mlađevac“, opština Zvornik	04.09.2012.
11.	„Šumapromet“ d.o.o. Trebinje	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za istraž. šljunka i pijeska	„Turmenti-Zupci“, kod Trebinja	12.09.2012.
12.	„Mont Gradnja“ d.o.o. Ugljevik	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za istraž. teh. građ. kamena krečnjaka	„Donja Krčina“, opština Ugljevik	20.09.2012.
13.	„Svaki dan“ d.o.o. Trebinje	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za istraživanje kamenih ploča	„Razdolje“, Istočni Mostar	20.09.2012.
14.	„Vodovod“ a.d. Dobož	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za detaljna geološka istraž. u cilju otvaranja novog izvorišta za vodosnabdijevanje	teritorija grada Doboja	10.12.2012.
15.	„Western mining“ d.o.o. Banja Luka	Prijedlog Rješenja o dodjeli koncesije za istraživanje olova, cinka, bakra i pratećih metala	„Čelebići“, opština Foča	14.12.2012.

Ukupno je dato 15 (petnaest) prijedloga rješenja za dodjelu koncesije iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 19.- Prijedlozi rješenja o izmjeni rješenja o dodjeli koncesije iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum donošenja Prijedloga rješenja
1.	„Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica	Prijedlog Rješenja o izmjeni Rješenja o dodjeli koncesije za korištenje 80% kapaciteta izvorišta mineralne vode	Lokacija „Veliki/Crni Guber“, opština Srebrenica	26.06.2012.
2.	„MANNVIT“ Reykjavik, ICELAND	Prijedlog Rješenja o izmjeni Rješenja o dodjeli koncesije za geološka istraž. mineralnog resursa termalnih voda	Lokacija na području grada Banja Luka	12.07.2012.

Ukupno su data 2 (dva) prijedloga rješenja o izmjeni rješenja o dodjeli koncesije iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 20. - Rješenja Komisije za koncesije o prenosu prava na koncesiju iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„Mannvit“ Reykjavik, Iceland	Prenos ugovora o koncesiji na „Mannvit“ d.o.o. Banja Luka	Data saglasnost na prenos	10.10.2012.
2.	„EFT RITE Stanari“ d.o.o. Stanari	Prenos vl. prava koncesionara „EFT RITE Stanari“ d.o.o. Stanari sa dosadašnjeg vl. EFT (Holdings) ApS Danska na novog vl. pred. EFT International Investmens Holdings Limited Engleska	Data saglasnost na prenos	10.10.2012.
3.	„Eco Green Energy“ d.o.o. Kotor Varoš	Prenos ugovora o koncesiji na „Eco Power“ d.o.o. Kotor Varoš	Data saglasnost na prenos	12.10.2012.
4.	„EFT RITE Stanari“ d.o.o. Stanari	Prenos ugovora o koncesiji na Kinesku razvojnu banku	Data saglasnost na prenos	25.10.2012.

Ukupno su date 4 (četiri) saglasnosti o prenosu prava na koncesiju iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 21. - Rješenja Komisije za koncesije o davanju saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„Sočkovac“ a.d. Sočkovac	Istraž. i eksploat. keramičkih polimin. glina i kvarcnog pijeska, ležište „Kečkovac“, opština Petrovo	Saglasnost za zaključenje aneksa 2 ugovora	24.01.2012.
2.	„Sarp“ d.o.o.Kozarska Dubica	Eksploat. min. sirovine šljunka i pijeska, ležište „Ada Obrov“, kod Kozarske Dubice	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	22.02.2012.
3.	„MG Mind“ d.o.o. Mrkonjić Grad	Istraživanje i eksploat. teh. građ. kamena-krečnjaka, ležište „Čelar“, opština Prnjavor	Saglasnost za zaključenje Aneksa ugovora	01.03.2012.
4.	„Lom“ d.o.o. Petrovac-Drinić	Istraž. pitke, min. i termalne vode, lokacija „Kozila“, opština Petrovac-Drinić	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	01.03.2012.
5.	„Trend“ d.o.o. Bratunac	Eksploat. teh. građ. kamena-krečnjaka, ležište „Žlijebac“, opština Zvornik	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	26.03.2012.
6.	„Graditelj“ a.d. Teslić	Eksploat. teh. građ. kamena-krečnjaka, ležište „Kamenica“, opština Teslić	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	15.06.2012.
7.	„Argentum 09“ d.o.o.	Korišćenje 80% kapaciteta izvorišta min. vode	Saglasnost za zaključenje aneksa	07.09.2012.

	Srebrenica	„Veliki/Crni Guber“, opšt. Srebrenica	ugovora	
8.	„Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica	Korišćenje 80% kapaciteta izvorišta min. vode „Veliki/Crni Guber“, opšt. Srebrenica	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	13.12.2012.
9.	„Geoterm“ d.o.o. Bijeljina	Istraž. geoterm. voda na teritoriji opšt. Bijeljina – bušotina BGT-1	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	13.12.2012.

Ukupno je dato 9 (devet) saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

3.3.2. Pregled zaključenih ugovora prema vrsti mineralne sirovine

U oblasti mineralnih resursa je sa 31.12.2012. godine ukupno zaključeno 113 (stotinu trinaest) ugovora o koncesijama sa 91 (devedesetjednim) pravnim licem. Ugovori su zaključeni za sljedeće mineralne sirovine:

- Krečnjak i dolomit - istraživanje i/ili eksploatacija tehničkog građevinskog (43-četrdesettri ugovora);
- Termalne, termomineralne i mineralne vode - istraživanje i/ili eksploatacija (15-petnaest ugovora);
- Pitke vode - istraživanje i/ili eksploatacija (12-dvanaest ugovora);
- Magmatske i metamorfne stijene (dijabaz, dacit, peridotit, gabro, dolerit, serpentinit)- istraživanje i/ili eksploatacija tehničkog građevinskog kamena (11-jedanaest ugovora);
- Ugalj - istraživanje i/ili eksploatacija uglja (8-osam ugovora);
- Gline - istraživanje i/ili eksploatacija (7-sedam ugovora);
- Krečnjak - istraživanje i/ili eksploatacija arhitektonskog–građevinskog kamena (6-šest ugovora);
- Šljunak i pijesak - istraživanje i/ili eksploatacija (3-tri ugovora);
- Boksit - eksploatacija (2-dva ugovora);
- Olovo i cink - eksploatacija i prerada rude (1-jedan ugovor);
- CO₂ gas – eksploatacija (1-jedan ugovor);
- Kreda - eksploatacija (1-jedan ugovor);
- Kvarcni pijesak - eksploatacija (1-jedan ugovor);
- Ugljovodonici, sirova nafta i gasa - istraživanje i korišćenje (1-jedan ugovor).
- Bor, litijum, natrijum, stroncijum, kalijum i prateća asocijacija elemenata – istraživanje (1-jedan ugovor).

Potrebno je napomenuti da je kod nekoliko zaključenih ugovora, koncesija dodijeljena za dvije različite mineralne sirovine (osnovnu i prateću mineralnu sirovinu), kao npr. ugalj i kreda, glina i kvarcni pijesak, ugalj i bentonit i dr.

Od ukupnog broja zaključenih ugovora, sa presjekom na dan 31.12.2012. godine, 27 (dvadesetsedam) ugovora za istraživanje mineralnih sirovina je isteklo tj. istekli su ugovoreni rokovi za realizaciju koncesionog posla. Od ovog broja, 18 (osamnaest) ugovora je uspješno realizovano, dok 9 (devet) ugovora nije realizovano iz različitih razloga, kao što su: nedostatak finansijskih sredstava, odustajanje od daljnijeg istraživanja zbog negativnih preliminarnih rezultata istraživanja, miniranog terena na kome je bilo planirano izvođenje istražnih radova, ili nekih drugih ograničenja u pogledu uspješne realizacije koncesionog posla.

Veći dio privrednih društava koja su uspješno realizovala ugovore o koncesiji za istraživanje su nakon toga, putem samoinicijativne ponude, ušli u postupak dodjele koncesije za eksploataciju, te su nakon sprovedenog postupka za dodjelu koncesije zaključili ugovore o predmetnim koncesijama. Potrebno je istaći da ima i onih koncesionara, koji su nakon uspješno realizovanih ugovora o koncesiji za istraživanje, i potvrđivanja rezervi i kvaliteta mineralne sirovine od strane nadležnog ministarstva odustali od postupaka dodjele koncesije za eksploataciju. Na kraju ovog izvještaja nalazi se prilog 2 - pregled realizacije isteklih

ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa u kojem je dat tabelarni pregled 27 (dvadeset sedam) isteklih ugovora sa bitnim podacima o koncesionaru i komentarom koji se odnosi na realizaciju ugovora.

Na osnovu prethodno navedenog može se konstatovati da je aktivno, tj. trenutno se realizuje 86 (osamdesetšest) ugovora. Takođe, na kraju ovog izvještaja se nalazi prilog 1 - pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa u kojem je dat tabelarni pregled sa bitnim podacima o koncesionaru i stanju u vezi realizacije ugovora.

3.3.3. Provjera rada koncesionara

Komisija za koncesije je u toku 2012. godine, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima izvršila provjeru rada koncesionara, što predstavlja nastavak kontinuirane provjere rada koncesionih preduzeća u skladu sa zaključenim ugovorima.

Provjera je obuhvatila sve nedostatke i probleme utvrđene tokom ranije izvršenih provjera, kao i identifikaciju novonastalih problema u periodu proteklom od poslednje provjere.

Kao i do sada provjere su obuhvatile cjelokupan period rada koncesionih preduzeća od momenta potpisivanja ugovora o koncesiji do kraja ove izvještajne godine.

Težište provjere je prvenstveno bilo usmjereno na provjeru rada koncesionara u skladu sa potpisanim koncesionim ugovorima, što je u stvari zakonska obaveza Komisije za koncesije.

U izvještajnom periodu predstavnici Komisije za koncesije su izvršili provjeru rada obilaskom koncesionara i sačinjavanjem zapisnika o izvršenoj kontroli rada koncesionara, direktnim kontaktom sa koncesionarima na terenu, prikupljanjem i analiziranjem izvještaja o realizaciji koncesionog posla kao i analizom dostavljene dokumentacije od strane koncesionara, a sve u cilju što boljeg sagledavanja stepena i dinamike realizacije ugovora o koncesiji.

Postupak provjere rada koncesionara je, pored ostalog, obuhvatio i izvršavanje ugovorenih obaveza, koje se odnose na sljedeće:

- Posjedovanje i stepen izrade tehničke dokumentacije neophodne za obavljanje koncesionog posla;
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na parcelama koje su definisane ugovorom o koncesiji;
- Obavezu upisa prava korišćenja nekretnina iz ugovora o koncesiji u katastar nepokretnosti;
- Obavezu pribavljanja dozvola, odobrenja i saglasnosti za izgradnju rudarskih i drugih objekata (lokacijski uslovi, odobrenje za građenje, vodna dozvola, ekološka dozvola, upotrebna dozvola za izgrađene rudarske i druge objekte i drugo);
- Obavezu snimanja nultog-početnog stanja prije početka komercijalnog rada i kontrolu otkopanih masa na godišnjem nivou, kao i obavezu ugradnje mjerne opreme-mjerača protoka i vođenja evidencije o utrošenim količinama vode;
- Obavezu usklaćivanja pravnog statusa privrednog društva za potrebe obavljanja koncesione djelatnosti sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o koncesijama;
- Obavezu izrade dinamičkog plana ulaganja finansijskih sredstava, iznosa sredstava uložениh u dosadašnju realizaciju koncesionog posla i njihovu usklađenost sa Studijom ekonomske opravdanosti;
- Obavezu osiguranja objekta i postrojenja od svih oštećenja i rizika, kao i obavezu osiguranja zaposlenih radnika u skladu sa zakonom;
- Obavezu obezbjeđenja neopozive, bezuslovne bankarske garancije, naplative na prvi poziv za uredno izvršenje koncesionog posla;
- Obavezu obračunavanja i uplate koncesione naknade u rokovima definisanim ugovorom o koncesiji;
- Obavezu obezbjeđenja optimalnog korišćenja mineralne sirovine koja je predmet ugovora;
- Obavezu sprovođenja mjera zaštite na radu, zaštite životne sredine, zdravlja ljudi i materijalnih dobara;
- Obavezu rekultivacije degradiranog zemljišta.

Provjerom rada koncesionara izvršen je uvid u relevantnu dokumentaciju, obavljani su razgovori sa predstavnicima koncesionih preduzeća, izvršen je obilazak lokaliteta na kojima se izvode radovi, kao i druge aktivnosti, te se nakon pažljive analize došlo do sljedećih zaključaka:

- Po pitanju izrade i posjedovanja tehničke dokumentacije utvrđeno je da postoji određen pomak u odnosu na predhodni izvještajni period. Kod realizacije koncesija koje su aktivne radovi se uglavnom izvode prema tehničkoj dokumentaciji, za koju je rješenjem nadležnog ministarstva odobreno izvođenje radova prema istoj, ali ima i preduzeća koji izvode radove bez izrađene i odobrene tehničke dokumentacije („Boksit“ d.o.o. Gacko, „Alpine rudnik krečnjaka Lapišnica“ d.o.o. I. Sarajevi i dr.). Uočeno je da postoji problem sporosti izdavanja dozvola, odobrenja i saglasnosti od strane nadležnih institucija, što utiče na nivo izrađene tehničke dokumentacije. Veoma je bitno istaći da tehnička dokumentacija predstavlja osnov za otpočinjanje radova na istraživanju ili eksploataciji mineralnih sirovina. Dodatnim angažovanjem inspeksijskih organa, njihovim sankcionisanjem privrednih subjekata koji izvode radove bez potrebne dokumentacije, kao i ažurnošću nadležnih institucija ovlašćenih za izdavanje dozvola, saglasnosti i odobrenja, došlo bi do dodatnog poboljšanja u ovom segmentu koncesija.
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa kod određenog broja koncesionih preduzeća je u potpunosti završeno, kod drugih djelimično završeno, jer je isto riješeno na prostoru (mikrolokaciji) na kojem se trenutno vrši eksploatacija, a ne na prostoru cijelog eksploatacionog polja, dok ima lokaliteta na kojima još uvijek nije došlo do rješavanja ove problematike („Bijele vode Kamenolom“ d.o.o. Trnovo, „Dijabaz“ d.o.o. Kostajnica i dr.). U nekim slučajevima postoje objektivni razlozi nastali usljed nemogućnosti ulaska u posjed predmeta koncesije („Argentum 09“ d.o.o. Srebrenica), problema sa zemljištem koje se vodi kao nepokretnost Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine („Kamenolom Dobrnja“ d.o.o. Banja Luka) i sl. Preduzeća kod kojih je evidentan zastoj u realizaciji ugovora o koncesiji uglavnom nisu preduzimala aktivnosti za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa („Alas kamen“ d.o.o. Doboj, „KEP BIH“ d.o.o. Lopare i dr.).
- Provjerom je utvrđeno da određeni broj koncesionara ne posjeduje dozvole, odobrenja i saglasnosti koje su prema ugovoru bili obavezni obezbjediti prije početka komercijalnog rada, a koje su im potrebne za rad u skladu sa važećom zakonskom regulativom i prema odobroj tehničkoj dokumentaciji. Posebno je bitno istaći da se pojedina koncesiona preduzeća nalaze u komercijalnom radu, a da nisu pribavili upotrebnu dozvolu ili imaju upotrebne dozvole koje su izdate prije više od trideset godina. Komisija smatra da je ovo isključiva obaveza inspeksijskih organa i da je njihovim intenzivnijim radom na terenu moguće riješiti ovaj problem. Takođe, bitno je još jednom istaći da je potrebno ubrzati postupke kod izdavanja dozvola, saglasnosti i odobrenja od strane nadležnih organa, u cilju efikasnije realizacije koncesionog projekta (lokacijski uslovi, ekološka dozvola, vodna saglasnost i dr.).
- Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj : 15/10) stvorene su zakonske pretpostavke za upis prava korišćenja nekretnina iz ugovora o koncesiji u katastar nepokretnosti. U protekle dvije godine veći broj koncesionara je izvršio svoju ugovornu obavezu i uknjižio se kao korisnik u zemljišne knjige na period trajanja ugovora o koncesiji.
- U toku provjera je uočeno da manji broj koncesionih preduzeća nije izvršio obavezu snimanja nultog-početnog stanja odmah nakon potpisivanja ugovora, što je bila ugovorna obaveza koja je veoma važna kao polazna osnova za praćenje i izračunavanje količina eksploatacane mineralne sirovine.

Ovaj nedostatak je uglavnom uočen kod ranije zaključenih ugovora. Kod ugovora novijeg datuma ova obaveza je izvršena najviše zahvaljujući upozoravanju koncesionara tokom provjera. Komisija je

utvrdila da se ne vrši kontrola stanja otkopanih masa na godišnjem nivou od strane verifikovane stručne ustanove koju je ovlastio koncendent, a kako je definisano ugovorom o koncesiji. Mišljenja smo, da je ovo neophodno provoditi radi utvrđivanja stvarnog stanja otkopanih masa, što direktno utiče na visinu obračunate koncesione naknade. Takođe, uočeno je da veliki broj koncesionara nema ugrađenu mjernu opremu pomoću koje bi se evidentirale stvarne količine otpremljenog (prodatog) materijala.

Kod ugovora zaključenih za eksploataciju voda (pitke i termalne) uočeno je da postoji neispravna mjerna oprema-mjerač protoka (HUTP „CER“ a.d. Prnjavor), kao i pogrešno postavljen mjerač na mjernom mjestu koji se nalazi na krakovima cjevovoda u objektima gdje se voda koristi, a ne neposredno na izlazu iz eksploatacione bušotine kako je to definisano ugovorom. (JU „Banja Dvorovi“ Bjeljina).

- Provjerama je uočeno da i dalje postoji veći broj privrednih društava koja, za potrebe obavljanja koncesione djelatnosti, nisu izvršila usklađivanja sa Zakonom o koncesijama (G.P. „Put“ a.d. I. Sarajevo, „Graditelj“ a.d. Teslić, „MG Mind“ d.o.o. Mrkonjić Grad, „Tatić“ d.o.o. Osječani-Doboj i dr.). Predstavnici Komisije su tokom provjera evidentirali ta privredna društva i upozorili ih na ovu ugovornu obavezu. Većina koncesionara je istakla da to predstavlja problem u njihovom poslovanju, jer zahtjeva dodatne troškove oko registracije novog koncesionog preduzeća. Komisija je mišljenja da bi nadležni organi trebali pronaći rješenje ovog problema, putem definisanja odredbe u novom Zakonu o koncesijama, koja bi omogućila registrovanje poslovne jedinice za obavljanje poslova koji su isključivo vezani za predmet koncesije, a unutar postojećeg preduzeća, ili na neki drugi način.
- Utvrđeno je da određeni broj preduzeća nije izradio dinamički plan ulaganja finansijskih sredstava i u skladu sa odredbama ugovora dostavio ga koncendentu („Novi rudnik mrkog uglja Miljevina“ a.d. Miljevina-Foča, Rudnik kaolina „Motajica“ a.d. Srbac i dr.). Ovdje ostaje obaveza nadležnog ministarstva, kao jedne od ugovornih strana da zahtjeva ispunjavanje ove ugovorne obaveze kako bi se mogla pratiti dinamika investiranja, odnosno vidjeti da li su investiranja izvršena u skladu sa Studijom ekonomske opravdanosti na osnovu koje je sproveden postupak dodjele koncesije.
- Može se konstatovati da najveći broj koncesionih preduzeća izvršava obavezu osiguranja zaposlenih radnika, dok je po pitanju osiguranja objekata i postrojenja od svih oštećenja i rizika došlo do dodatnog smanjenja u ovom izvještajnom periodu („Aco trade“ d.o.o. Kotor Varoš, „Hercegovina putevi“ a.d. Trebinje, „Romanijaputevi“ a.d. Sokolac i dr.). Komisija je i u prethodnim izvještajima ukazivala na ovaj problem koji je posljedica smanjenja prihoda kod određenog broja koncesionih preduzeća. Kako su premije osiguranja po ovom onovu prilično visoke, koncesionari su odlučili da idu u pravcu izbjegavanja ovog troška. Ipak, bitno je naglasiti da neizvršavanje ove obaveze može predstavljati ozbiljan rizik kod realizacije koncesionog posla, te je potrebno pažljivo pristupiti rješavanjem ovog problema.
- I pored obaveze utvrđene potpisivanjem ugovora o koncesiji, određen broj koncesionara nije obezbjedio neopozivu, безусловnu bankarsku garanciju, naplativu na prvi poziv, za uredno izvršenje posla („Kaolin“ d.o.o. Bratunac, „Posavina“ a.d. Vukosavlje, „Tomić kompanija“ d.o.o. Teslić, „Sloga“ a.d. Kozarska Dubica, „Terminali“ a.d. Doboj i dr.).

Provjerom je utvrđeno da je jedan broj koncesionih preduzeća uspješno realizovao investiciju definisanu Studijom ekonomske opravdanosti, ali nije obezbjedio bankarsku garanciju, dok postoje koncesionari koji nisu obezbjedili bankarsku garanciju, niti su izvršili investiranje prema Studiji ekonomske opravdanosti. Za prevazilaženje ovog problema nadležno ministarstvo je preduzelo aktivnosti na pojačanoj kontroli dostavljanja bankarskih garncija i praćenju važenja izdatih garancija, što je dalo pozitivne rezultate. Kod većeg broja koncesionara koji su zaključili ugovore u poslednje dvije godine obezbjeđena je neopoziva безусловna bankarska garansija naplativa na prvi poziv i dostavljena nadležnom ministarstvu.

- Jedan broj preduzeća uredno i na vrijeme u skladu sa ugovorenom obavezom izvršava redovnu uplatu koncesione naknade. Takođe, je utvrđeno da postoje preduzeća koja ne uplaćuju, ili neredovno uplaćuju koncesionu naknadu („Bijele vode kamenolom“ d.o.o. Trnovo, „Dijabaz“ d.o.o. Kostajnica, „Natura vita“ d.o.o. Teslić i dr.). Tokom kontrola uočeno je da su predstavnici Poreske uprave Republike Srpske, kod pojedinih koncesionara bili u kontrolama, i pored ostalog, kontrolisali način obračuna i uplate koncesione naknade. Komisija je mišljenja da bi kontrole obračuna koncesione naknade trebalo intenzivirati, usmjeravajući pažnju na vezu između načina obračuna koncesione naknade, cijene mineralne sirovine koja predstavlja osnovicu za obračun koncesione naknade i količine eksploatisane mineralne sirovine. Komisija smatra da koncesionari koji ne uplaćuju ili neredovno uplaćuju koncesionu naknadu moraju biti sankcionisani u skladu sa zakonom i ugovorom.
- Optimalnost korišćenja mineralne sirovine koja je predmet koncesije definisana je kod određenog broja ugovora o koncesiji i ona ne bi smjela da bude niža od praga rentabilnosti utvrđenog Studijom ekonomske opravdanosti. Na osnovu dobijenih podataka može se konstatovati da postoje koncesiona preduzeća koja ispunjavaju ovu ugovornu obavezu i ostvaruju optimalnost korišćenja mineralne sirovine iznad procenta definisanog ugovorom o koncesiji. Smanjenje obima proizvodnje kod određenog broja koncesionara, usljed uticaja nepovoljnih ekonomskih kretanja, kao i drugi uočeni problemi doveli su do toga da je optimalnost korišćenja mineralne sirovine ispod onog definisanog ugovorom („Radanović“ d.o.o. Trebinje, „Gross“ d.o.o. Gradiška, V.P. „Posavina“ a.d. Vukosavlje i dr.) Komisija je konstatovala da postoji dosta ugovora starijeg datuma, u kojima nema člana koji definiše optimalnost korišćenja mineralne sirovine u procentualnom iznosu u odnosu na planirani obim proizvodnje prema Studiji ekonomske opravdanosti, te je mišljenja da bi aneksiranjem takvih ugovora, ugovorno obavezala koncesionare čija je proizvodnja ispod procenta optimalnosti na određeni nivo proizvodnje. To bi dalo odgovor na pitanje da li moguće realizovati koncesioni posao u ugovorenim okvirima. Ukoliko se utvrdi da nije moguće, treba pristupiti raskidanju takvih ugovora u skladu sa zakonom i ugovorom, kako bi se javna dobra oslobodila potencijalnim koncesionarima.
- Provođenje mjera zaštite životne sredine, zdravlja ljudi i materijalnih dobara je na višem nivou u odnosu na prethodne godine, ali je još uvijek nedovoljno. Uočeno je da postoji određeni broj koncesionara koji vrši kontinuirani monitoring uticaja eksploatacije na životnu sredinu i prema nalazu monitoringa preduzima mjere zaštite, što ranije nije bio slučaj. Takođe, jedan broj kamenoloma ima instalirana postrojenja za otprašivanje što sprječava negativan uticaj eksploatacije i prerade mineralne sirovine na životnu sredinu i zdravlje ljudi. Pored pozitivnih pomaka treba istaći da to još uvijek nije dovoljno i da postoje koncesionari koji se ne pridržavaju mjera zaštite životne sredine, zdravlja ljudi i materijalnih dobara („Bijele vode kamenolom“ d.o.o. Trnovo, „Herc gradnja“ d.o.o. Bileća i dr.). Uglavnom se to odnosi na manje kamenolome gdje radnici rade bez zaštitnih sredstava propisanih zakonom, niti se primjenjuju ostale mjere zaštite. Za otklanjanje ovih nedostataka potreban je intezivniji rad inspeksijskih organa na terenu.
- Nakon eksploatacije mineralne sirovine veliki značaj ima rekultivacija degradiranog zemljišta. Eksploatacijom mineralne sirovine dolazi do trajnog narušavanja životne sredine što može imati dalekosežne posljedice. Provjerama je utvrđeno da se rekultivacija zemljišta praktično ne vrši, ili se vrši u maloj mjeri u odnosu na Projekat rekultivacije (Anić“ d.o.o. Donja tramošnica-Pelagićevo, „Kamenolomi“ a.d. Zvornik i dr.). Komisija je u više navrata kroz svoje izvještaje naglašavala da ugovorom utvrđene obaveze koncesionara za obezbjeđenje rekultivacije u iznosu 5 % od godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u posljednje tri poslovne godine nije dovoljna garancija da će se rekultivacija izvršiti. Ukoliko bi došlo do smanjenja poslovnih aktivnosti, što bi direktno uticalo na ukupan prihod, finansiranje rekultivacije ne bi bilo moguće obezbjediti iz bankarske garancije. Komisija je mišljenja da bi jedno od mogućih rješenja moglo biti vezivanje za Projekat rekultivacije, odnosno za sredstva koja su projektom rekultivacije predviđena i to na način, da se ukupan iznos

predviđenih sredstava za rekultivaciju podjeli sa proračunatim vijekom eksploatacije, dok bi se godišnji iznos uplaćivao na godišnjem nivou. Na ovaj način bi se izbjegao rizik da se nakon završetka eksploatacije ne izvrši rekultivacija i ostanu velike degradirane površine koje bi predstavljale ozbiljnu prijetnju za životnu sredinu i zdravlje ljudi.

3.3.4. Pregled aktuelnih problema koji su prisutni kod realizacije Ugovora o koncesiji

Posmatrajući politiku dodjele koncesija u oblasti mineralnih sirovina u periodu od 2004. – 2012. godine može se konstatovati da je ista uticala na privredni razvoj Republike Srpske, što se ogleda u proizvodnom aktiviranju ovog sektora. Stabilizacijom privrede i ekonomske situacije stvorile se uslovi za sagledavanje pravih efekata ustupanja javnih dobara u ovoj oblasti.

Da bi obezbjedili stabilno poslovanje koncesionih preduzeća, neophodno je dati sistemsku podršku ovim preduzećima i pružiti svu potrebnu pomoć za otklanjanje slabosti i problema, a koji se odnose na sljedeće:

- Na osnovu podataka koje je Komisija prikupila na terenu može se konstatovati da je i dalje izražen problem nelegalne eksploatacije mineralnih resursa koji se odvija suprotno Zakonu o rudarstvu i Zakonu o koncesijama. U većini slučajeva nelegalna eksploatacija se odnosi na eksploataciju tehničkog–građevinskog kamena, šljunka i pijeska, arhitektonskog–građevinskog kamena, eksploataciju raznih vrsta glina, kvarcnog pijeska, eksploataciju geotermalnih voda za potrebe banjskog liječenja i drugo. Eksploatacija prirodnih bogatstava na ovaj način negativno utiče i u značajnoj mjeri opterećuje realizaciju postojećih ugovora o koncesiji. Koncesiona preduzeća se dovode u neravnotežan položaj, jer su konstantno izložena nelojalnoj konkurenciji koja zbog načina svog rada ima povoljnije uslove za rad i opstanak. Komisija je u toku proteklih godine u više navrata isticala, da je potrebno veće angažovanje inspeksijskih organa na terenu, kao i jača institucionalna, zakonska i svaka druga podrška kako bi se ovaj problem iskorjenio.
- Privredna društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu odobrenja za eksploataciju izdatih u skladu sa Zakonom o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/10) prema novom Zakonu o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/12) dužna su u roku od 6 (šest) mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona, pokrenuti postupak za dodjelu koncesija u skladu sa Zakonom o koncesijama. Komisija je kroz svoje izvještaje u više navrata isticala da postoje eksploatacije mineralnih sirovina koje se odvijaju na osnovu pomenutih odobrenja i da se ta odobrenja trebaju staviti van snage, odnosno da treba postupiti u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama i Dokumenta o politici dodjele koncesija.

Komisija je mišljenja da se stupanjem na snagu novog Zakona o rudarstvu stvaraju dodatne pretpostavke da se privrednim društvima koja posjeduju odobrenja za eksploataciju, a do kraja 2012. godine nisu ušla u postupak dodjele koncesija, ta odobrenja stave van snage i zabrani rad po istim. Na ovaj način bi se stvorili uslovi za ravnopravniji položaj svih privrednih subjekata čija je djelatnost vezana za ovu oblast.

- Prema podacima kojima Komisija raspolaže može se zaključiti da se i dalje određeni broj privrednih društava bespotrebno dugo nalazi u postupku dodjele koncesija za istraživanja i/ili eksploataciju („Rudnik Boksita“ d.o.o. Mrkonjić Grad, „Japra“ a.d. Novi Grad, „Arcelor Mittal“ d.o.o. Prijedor, „Tvornica opearskih proizvoda“ a.d. Tunjice, „Prijedorputevi“ a.d. Prijedor i dr.). Postavlja se opravdano pitanje da li je moguće na zakonit način nakon toliko vremena postupke nastaviti i zaključiti ugovore sa potencijalnim koncesionarima. Komisija je mišljenja da nadležno ministarstvo treba pažljivo proučiti svaki predmet pojedinačno, te utvrditi koje je postupke moguće okončati zaključenjem ugovora o koncesijama, a koje prekinuti.
- Kod postupka dodjele koncesija neophodno je obratiti pažnju na jedan od osnovnih elemenata kod procjene postojanja javnog interesa, a to je uravnotežen regionalni razvoj. Veoma je bitno da

koncesionim projektima budu zadovoljeni interesi cjelokupne društvene zajednice. U dosadašnjoj politici dodjele koncesija u oblasti mineralnih resursa moguće je primjetiti da je u pojedinim regijama izražena koncentracija koncesionih projekata, što dovodi do predimenzionisanja kapaciteta za preradu mineralnih sirovina sa jedne strane, i onemogućava uravnotežen regionalni razvoj sa druge strane. U daljoj politici dodjele koncesija resorno ministarstvo i Komisija za koncesije bi u buduće trebali da obrate posebnu pažnju kod dodjele novih koncesija.

- Zakonska regulativa u pojedinim oblastima nije usaglašena sa Zakonom o koncesijama, posebno kada je u pitanju dodjela koncesija u koritima i vodnom zemljištu za eksploataciju šljunka i pijeska. Prema važećem Zakonu o vodama dislokacija i vađenje materijala u koritima i vodnom zemljištu, dozvoljena je samo u obimu i na način kojim se uređuje korito i vodno zemljište, ili ako služi sprovođenju mjera zaštite, na osnovu izdatih vodopravnih akata. Veoma često se pojavljuje da pravna ili fizička lica na čije je ime izdato rješenje nadležnog organa vrše nelegalnu eksploataciju šljunka i pijeska. Komisija je mišljenja da je neophodno preduzeti snažnije aktivnosti od strane inspeksijskih organa kako bi se spriječila zloupotreba i nanošenje direktne štete budžetu Republike Srpske. Kako u zemljama okruženja postoji veliki broj zaključenih ugovora kod ovakvog vida korišćenja javnog dobra, a u Republici Srpskoj i dalje nema niti jednog zaključenog ugovora i pored intenzivne eksploatacije koja se odvija, očita je potreba za reakcijom nadležnih organa.
- Uočeno je da neki koncesionari manji dio poslovnih aktivnosti koje se odnose na korišćenje predmeta koncesije, zadrže u koncesionom preduzeću, dok ostale poslovne aktivnosti obavljaju u okviru osnovnog ili povezanog preduzeća. To direktno utiče na smanjenje osnovice za obračun koncesione naknade, kao i samog iznosa koncesione naknade. Komisija je mišljenja da nadležni organi trebaju preduzeti odgovarajuće aktivnosti na spriječavanju ovih pojava. („Vitinka eksploatacija“ d.o.o. Kozluk, Zvornik, „Bentonit“ a.d. Šipovo).
- Provjerama je utvrđeno da u izvještajnoj godini i dalje nema napretka u odnosu na prethodni period, a u vezi sa istraživanjem i korišćenjem voda, te bi bilo neophodno precizirati aktivnosti koje bi stvorile uslove za realizaciju ugovora koji su u zastoju ili kasne u odnosu na utvrđenu dinamiku.

Komisija je utvrdila da već duže vrijeme dva koncesiona preduzeća koja su izgradila objekte i instalirala postrojenje za flaširanje vode ne rade („Visokoalkalne vode-AQUA ALCA“ d.o.o. Derventa i „Kreator“ d.o.o. Sokolac) dok jedno radi sa minimalnim kapacitetom („Kruna voda“ d.o.o. Mrkonjić Grad). Razlog takvog stanja je nedostatak obrtnih sredstava, predimenzionisani kapacitet postrojenja za punjenje u odnosu na mogućnost učešća na tržištu, nelojalna konkurencija i drugo.

- Komisija se u svom radu suočila sa pojavom da se od strane pojedinih koncesionara, bez predhodno pribavljene saglasnosti Komisije i odobrenja koncedenta u smislu člana 33. stav 2. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09), kao i odredaba Pravilnika o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosa vlasničkih prava koncesionara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/11), vrši promjena vlasničke strukture u procentu većem od 30%. Ova promjena se obavlja ovjerom od strane notara i registruje kod nadležnog registracionog suda, a tek potom se upoznaje koncedent i Komisija za koncesije. Navedena aktivnost je protivna odredbama zakona u Republici Srpskoj koji se odnose na privredna društva koja obavljaju djelatnosti koje su predmet koncesije. Komisija je o ovome upoznala nadležno ministarstvo, udruženje notara i okružne privredne sudove u Republici Srpskoj radi preventivnog djelovanja u cilju rješavanja ove problematike. („Planinski studenac“ d.o.o. Caparde-Osmaci, GP „Jedinstvo“ a.d. Gradiška, „Alpine rudnik krečnjaka Lapišnica“ d.o.o. I.Sarajevo).
- Studijama ekonomske opravdanosti, koje predstavljaju osnovni dokument za utvrđivanje javnog interesa i pokretanje procedure za dodjelu koncesije i dalje nije posvećena dovoljna pažnja. Jedan broj Studija ekonomske opravdanosti, koje se dostavljaju Komisiji, nije urađen na odgovarajućem stručnom i profesionalnom nivou, što stvara određene probleme, jer je Studija sastavni dio ugovora

o koncesiji, iz koje se definišu elementi ugovora. Komisija smatra da bi Zakonom trebalo urediti da se Studije ekonomske opravdanosti moraju revidovati od strane referentnih kuća, što bi svakako uticalo na to da budu na jednom višem nivou, kao i da se smanje problemi kod realizacije ugovora o koncesiji.

- Koncesiona preduzeća čija je osnovna djelatnost vezana za izvođenje radova u oblasti građevinarstva (niskogradnja i visokogradnja), najvećim dijelom eksploatisanu mineralnu sirovinu koriste za vlastite potrebe. Interna cijena separisane mineralne sirovine koju koncesionar prikazuje znatno je niža od tržišne, što smanjuje osnov za obračun koncesione naknade. Komisija je mišljenja da bi koncesionu naknadu kod ovakvih slučajeva trebalo obračunavati prema jedinici mjere ili realne cijene separisanog materijala na tržištu.
- U izvještajnom periodu došlo se do saznanja da koncesiona preduzeća kod kojih je evidentan zastoj u realizaciji koncesionog posla imaju zaposlenog jednog ili nijednog radnika. To stvara ozbiljnu sumnju u sposobnost takvih koncesionara u pogledu realizacije koncesionog posla u skladu sa ugovorom i Studijom ekonomske opravdanosti. Komisija je mišljenja da je nakon provedene kontrole od strane inspekcijskih organa i nadležnog ministarstva potrebno izvršiti analizu i utvrditi da li je svrsishodno postojanje ovih ugovora i ukoliko nije, pristupiti njihovom raskidanju (BRC „Šeher“ a.d. Srpske Toplice - Banja Luka, „Kaolin“ d.o.o. Bratunac, „Boksit“ d.o.o. Gacko, „Anić“ d.o.o. Donja Tramošnica-Pelagićevo, „Alas kamen“ d.o.o. Doboje, „B.S.D. Company“ d.o.o. Bjeljina i dr.).
- Analizom podataka prikupljenih od koncesionara, može se konstatovati da su uočeni problemi i slabosti koji utiču na rast i razvoj sadašnjih koncesionih preduzeća.

Ti problemi i slabosti se u prvom redu odnose na pokretanje većih građevinskih radova u Republici Srpskoj u kojima bi se koristile domaće sirovine i domaća preduzeća koja vrše eksploataciju ovih sirovina. Evidentno je da postoji problem plasmana mineralnih sirovina i gotovih prerađenih proizvoda na druga tržišta. Problem predstavlja nelojalna konkurencija nastala usljed nelegalne eksploatacije na teritoriji Republike Srpske, kao i nelojalna konkurencija sa područja Federacije Bosne i Hercegovine. Potrebno je takođe, ići u smjeru obezbjeđenja većih razvojnih sredstava za zaživljavanje investicionih aktivnosti u koncesionim preduzećima, zamjenu zastarjele opreme i sl. Na osnovu sagledavanja cjelokupnog stanja smatramo da je za svaku ozbiljnu novu investiciju potrebno stvaranje pozitivne klime u društvu, koja bi trebala da obezbjedi nova zapošljavanja i lokalne podrške za njenu realizaciju.

3.3.5. Zaključci

1. Komisija za koncesije Republike Srpske je kao i u prethodnom izvještajnom periodu konstatovala da se od strane određenih privrednih subjekata vrši nelegalna eksploatacija mineralne sirovine. U skladu sa novim Zakonom o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/12) regulisana je obaveza svih nosioca odobrenja za eksploataciju (tzv. „eksploataciono pravo“), da pokrenu postupak dodjele koncesija u roku 6 (šest) mjeseci od stupanja na snagu Zakona o rudarstvu. U skladu sa pravnom legislativom nijedna eksploatacija mineralnih sirovina nije moguća bez dobijanja koncesionog prava na eksploataciju. Komisija smatra da sva rješenja, kojima se daje eksploataciono pravo mimo Zakona o koncesijama i Dokumenta o politici dodjele koncesija, treba staviti van snage, ili ubrzati postupke zaključenja ugovora. Drugi vid nelegalne eksploatacije na koji smo i ranije ukazivali je eksploatacija mineralnih sirovina iz korita vodotoka i vodnog zemljišta (šljunak i pijesak). Zakon o vodama reguliše vađenje materijala iz korita vodotoka samo na način, kojim se vrši uređenje tih korita i vodnog zemljišta, ili ako služi sprovođenju mjera zaštite, na osnovu izdatih vodopravnih akata. U navedenom slučaju određeni privredno-pravni subjekti dobijaju dozvole za uređenje tih korita, a u stvari se vrši klasična eksploatacija mineralne sirovine šljunka ili pijeska. Nekontrolisanim vađenjem materijala iz vodnih tokova se degradira samo vodno dobro, a sa druge

strane za korišćenje javnog dobra se ne plaća adekvatna naknada. Komisija smatra, da eksploataciju šljunka i pijeska iz korita vodotoka treba zakonodavno urediti novim Zakonom o koncesijama, odnosno staviti pod režim koncesija, te preko inspekcijskih organa spriječiti bilo kakvu eksploataciju, koja se očigledno sprovodi pod izgovorom uređenja korita vodotoka.

2. Prilikom provjere i kontrole rada koncesionara uočeno je da neki koncesionari ne iskazuju stvarne količine eksploatisanih mineralnih sirovina. Ugovorom o koncesiji za korišćenje mineralnih resursa, regulisana je obaveza koncesionara, da koncendentu redovno dostavlja periodične izvještaje o stanju otkopanih, odnosno eksploatisanih masa. Smatramo da se navedenim izvještajima često ne prikazuje realno stanje, odnosno da se prikazuju manje količine od onih koje se stvarno eksploatišu, a što se direktno odražava na nivo obračuna i uplate koncesionih naknada od korišćenja mineralnih resursa. Koncendent ima ekonomski interes da vrši kontrolu eksploatisanih mineralnih masa, a što je definisano i ugovorom o koncesiji, te je prema mišljenju Komisije potrebno od strane ovlašćenih geodetskih kuća jednom godišnje izvršiti geodetsko snimanje i utvrditi stvarno stanje otkopanih mineralnih sirovina, sravniti sa tzv. „nultnim-početnim stanjem“, prije početka eksploatacije, a sve u skladu sa ugovorom o koncesiji.
3. Zakon o koncesijama reguliše da privrdno-pravni subjekti, koji vrše eksploataciju mineralnih sirovina su dužni da registruju koncesiono preduzeće, čije poslovanje je isključivo vezano za obavljanje koncesione djelatnosti.

Komisija za koncesije konstatuje da pojedini koncesionari registruju koncesiono preduzeće i dio aktivnosti prenesu na to preduzeće, a dio poslovne aktivnosti obavljaju u okviru osnovnog preduzeća. Isti slučaj se dešava i prilikom registracije privredno-pravnih subjekata, koji posluju kao povezana društva sa matičnim društvom.

Napominjemo da je proces eksploatacije mineralnih sirovina jedinstven tehničko-tehnološki proces, koji se može obavljati u više faza. Takođe, koncesiona djelatnost se može obavljati u više faza, kada je u pitanju eksploatacija mineralnih sirovina, ali predstavlja jedinstvenu djelatnost i ne može se obavljati u više privredno-pravnih subjekata, nego isključivo u okviru koncesionog društva.

Na ovaj način dolazi do umanjenja osnovice za obračun koncesione naknade, pošto se ista obračunava najčešće na ostvareni godišnji bruto prihod.

4. U oblasti istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina potrebno je navesti da jedan broj koncesionara ne poštuje ugovorne rokove, odnosno da kasni u realizaciji preuzetih obaveza, što cjelokupan proces iskorišćavanja mineralnih resursa dovodi u pitanje. Kao primjer može se navesti kašnjenja u završetku istražnih radova, izradi projektno-tehničke dokumentacije, otpočinjanju sa komercijalnim radom i sl. U oblasti korišćenja mineralnih sirovina koncesioni ugovori se zaključuju na istraživanja, eksploataciju ili istovremeno istraživanja i eksploataciju. Napominjemo da su istraživanja povezana sa eksploatacijom i da nakon završetka istraživanja mineralnih sirovina treba preduzeti radnje i mjere na eksploataciji mineralnih sirovina. U slučajevima kada su potvrđene rezerve mineralne sirovine, potrebno je u što kraćem roku sprovesti proceduru i zaključiti koncesioni ugovor za eksploataciju istih. Nedopustivo je da se postupak za zaključenje ugovora o eksploataciji odugovlači, ili da u nekim slučajevima uopšte ne dolazi do zaključenja ugovora. Istraživanje mineralnih resursa je važno radi stvaranja uslova za proširenje istražene sirovinske baze i uopšte povećanje rudarsko-privrednog potencijala Republike Srpske. Komisija konstatuje da je bitno da koncesionari koji koriste mineralne sirovine po osnovu koncesionog prava paralelno vrše istraživanje u skladu sa koncesionim ugovorom. U slučaju eksploatacije rude olova i cinka u rudniku „Sase“ Srebrenica, koncesionar „Gross“ d.o.o. iz Gradiške ne vrši istraživanja u skladu sa ugovorom o koncesiji, što predstavlja grubo narušavanje ugovornih obaveza.
5. Važno pitanje u procesu eksploatacije mineralnih sirovina je i pitanje rekultivacije zemljišta. Eksploatacijom mineralnih sirovina vrši se degradacija zemljišta, koja može negativno da utiče na životnu sredinu. Kontrolom rada koncesionara uočeno je da većina njih uopšte ne vrši rekultivaciju,

ili ne u mjeri predviđenoj planom, odnosno Projektom rekultivacije. Ugovor o koncesiji najčešće sadrži odredbu kojom se rekultivacija obezbjeđuje putem bankarske garancije u iznosu od 5% od godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u posljednje tri godine. U slučaju lošeg poslovanja koncesionara iznos garancije može biti vrlo mali, te se na taj način ne bi mogla obezbijediti rekultivacija zemljišta. Ovo pitanje bi se moglo riješiti uvođenjem, odnosno plaćanjem određene naknade u svrhu rekultivacije (koja bi se odredila na osnovu Projekta rekultivacije), tamo gdje se ne može vršiti redovna i kontinuirana rekultivacija zemljišta.

3.4. Aktivnosti Komisije iz oblasti trgovine i turizma

3.4.1. Rješenja Komisije

U toku 2012. godine, Ministarstvo trgovine i turizma uputilo je 4 (četiri) zahtjeva, koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti trgovine i turizma.

U toku 2012. godine, iz oblasti trgovine i turizma, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu trgovine i turizma:

- 1 Zaključak kojim se vraća na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti;
- 1 Rješenje za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti;
- 2 Rješenja za odobravanje Javnog poziva iz oblasti trgovine i turizma.

U tabelama 22.,23. i 24. dat je pregled rješenja i zaključaka Komisije u 2012. godini iz oblasti trgovine i turizma;

Tabela 22.- Zaključci Komisije za koncesije kojima se vraćaju na dopunu i doradu Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti trgovine i turizma u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Zaključka
1.	Studija ek. opravdanosti za izgradnju turističko-sportsko-rekreativnog kompleksa „Bileća Grad Jezero“	Vraća se na dopunu i doradu Studija ek. opravdanosti	Ppodručje Bilečkog Jezera	12.10.2012.

Ukupno je donesen 1 (jedan) zaključak Komisije, kojim se vraća na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti iz oblasti trgovine i turizma.

Tabela 23.- Rješenja Komisije za koncesije za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti trgovine i turizma u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Studija ekonom. opravdanosti za dodjelu koncesije za	Odobrena Studija	Područje grada	05.09.2012.

	izgradnju i korišćenje „ZOO parka“		Trebinja	
--	------------------------------------	--	----------	--

Ukupno je data 1 (jedna) saglasnosti na Studiju ekonomske opravdanosti iz oblasti trgovine i turizma.

Tabela 24. - Rješenja Komisije za koncesije za odobravanje Javnog poziva iz oblasti trgovine i turizma u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju turističko-sportskog kompleksa na jezeru	Odobren Javni poziv	Područje „Jezera Pelagićevo“ Donji Žabar	24.01.2012.
2.	Javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju i korišćenje „ZOO parka“	Odobren Javni poziv	Područje opštine Trebinje	20.09.2012.

Ukupno su date 2 (dvije) saglasnosti na Javni poziv iz oblasti trgovine i turizma.

3.5. Aktivnosti Komisije iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara

3.5.1. Rješenja Komisije

U toku 2012. godine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je uputilo 32 zahtjeva, koji se odnosio na rješavanje predmeta iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara u Republici Srpskoj, kao i na rješavanje predmeta iz oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je Komisiji dostavilo 7 (sedam) zaključenih ugovora o koncesijama iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra u 2012. godini i 1 (jedan) zaključen ugovor iz oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata u 2012. godini;

U toku 2012. godine, iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta, zemljišta i vodnih dobara, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede:

- 4 Rješenja o odobravanju Studije ekonomske opravdanosti za korišćenje poljoprivrednog zemljišta;
- 6 Rješenja za odobravanje Javnog poziva iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara;
- 8 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama;
- 1 Zaključak o vraćanju na doradu zahtjeva za prenos ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara;
- 3 Rješenja o prenosu ugovora o koncesiji ili prenosu vlasničkih prava koncesionara;
- 1 Rješenje o preispitivanju rješenja o davanju saglasnosti na prenos ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara i
- 9 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji.

U tabelama 25.,26.,27.,28.,29.,30.31,32,33. i 34. dat je pregled ugovora, rješenja i zaključaka Komisije u 2012. godini iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra, te oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata;

Tabela 25. - Pregled zaključenih Ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Br. Ugovora	Datum zaključenja Ugovora
1.	„VIVagro“ d.o.o. Srbac	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 594,3334ha)	12.03.5.330-1174/12	27.04.2012.
2.	„Poljoprivrednik“ a.d. Derventa	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 842,865ha), opština Derventa	12.01.330-1392/12	29.05.2012.
3.	„Eling Inženjering MHE“ d.o.o. Teslić	Korišćenje zemljišta i vode iz Vrhovinske rijeke, za izgradnju ribnjaka „Hotovlje“, opština Kalinovik	12.01.337-203/12	31.05.2012.
4.	„Agro Group“ d.o.o. Brčko Distrikt	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 505,0031ha)	12.03.5-739/12	24.07.2012.
5.	„Podrumi Vukoje 1982“ d.o.o. Trebinje	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 5ha), opština Trebinje	12.03.5.953/12	01.08.2012.
6.	„JPŠ Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac, „Centar za gazdovanje kršom“ Trebinje	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 4,2823ha), opština Trebinje	12.06-999/12	01.08.2012.
7.	„Butrex Ribarstvo“ d.o.o. Trebinje	Korišćenje dijela vodne površine na vještačkom jezeru Gorica i parcele u svrhu uzgoja pastrmke	12.07-2818/12	10.10.2012.

Ukupno je zaključeno 7 (sedam) Ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra.

Tabela 26. -Pregled zaključenih Ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Br. Ugovora	Datum zaključenja Ugovora
1.	ANDRIĆGRAD d.o.o. Višegrad	Korišćenje zemljišta za izgradnju naselja Andrićgrad, opština Višegrad	12.03.5-330-484/12	20.02.2012.

Ukupno je zaključen 1 (jedan) Ugovor o koncesiji iz oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata.

Tabela 27. - Rješenja Komisije za koncesije za odobravanje Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra u 2012. godini;

r/b	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
	Studija ekonom. opravdanosti		„Hotovlje“ na Vrhovinskoj rijeci,	

1.	za dodjelu koncesije za izgradnju ribnjaka	Odobrena Studija	opština Kalinovik	02.02.2012.
2.	Studija ekonom. opravdanosti za dodjelu koncesije za korišćenje poljoprivrednog zemljišta	Odobrena Studija	Područje opštine Bijeljina	08.08.2012.
3.	Studija ekonom. opravd. za dodjelu koncesije za korišćenje poljopr. zemljišta	Odobrena Studija	Područje opštine Šamac	23.10.2012.
4.	Studija ekonom. oprav. za dodjelu koncesije za korišćenje poljopr. zemljišta	Odobrena Studija	Područje opštine Prnjavor	23.10.2012.

Ukupno su date 4 (četiri) saglasnosti na Studije ekonomske opravdanosti iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra.

Tabela 28. - Rješenja Komisije za koncesije za odobravanje Javnog poziva iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra u 2012. godini;

r/b	Predmet	Namjena	Lokacija	Datum donošenja Rješenja
1.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišć. poljopr. zemljišta (42823m ²) za obavljanje rasadničke proizvod. medit. voćnih kultura, šumskih i hortikult. biljaka	Odobren Javni poziv	Područje opštine Trebinje	24.01.2012.
2.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišćenje poljopr. zem. (50000m ²), radi obavljanja voćarske (maslinarske) proizvodnje	Odobren Javni poziv	Područje opštine Trebinje	24.01.2012.
3.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišć. zemlj. (3250m ²) i vode za izgradnju ribnjaka	Odobren Javni poziv	Vrhovinska rijeka, opština Kalinovik	14.02.2012.
4.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišćenje poljopr. zemlj. (130,2497ha)	Odobren Javni poziv	Područje opštine Bijeljina	16.08.2012.
5.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišćenje poljopr. zemlj. (12,6580ha)	Odobren Javni poziv	Područje opštine Prnjavor	22.11.2012.
6.	Javni poziv za dodjelu koncesije za korišćenje poljopr. zemljišta (68,4821ha)	Odobren Javni poziv	Području opštine Šamac	27.11.2012.

Ukupno je dato 6 (šest) saglasnosti na Javni poziv iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra.

Tabela 29. -Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra u 2012. godini.;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	„VIVagro“ d.o.o. Srbac	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 594,3334ha)	Saglasnost za zaključenje ugovora	13.03.2012.
2.	„Eling Inženjering MHE“ d.o.o. Teslić	Korišćenje zemljišta i vode iz Vrhovinske rijeke, za izgradnju ribnjaka „Hotovlje“, opština Kalinovik	Saglasnost za zaključenje ugovora	29.03.2012.
3.	„Agro Group“ d.o.o. Brčko Distrikt	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 505,0031ha)	Saglasnost za zaključenje ugovora	03.04.2012.
4.	„Poljoprivrednik“ a.d. Derventa	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 842,865ha), opština Derventa	Saglasnost za zaključenje ugovora	11.04.2012.
5.	„JPŠ Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac, „Centar za gazdovanje kršom“ Trebinje	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 4,2823ha), opština Trebinje	Saglasnost za zaključenje ugovora	24.05.2012.
6.	„Podrumi Vukoje 1982“ d.o.o. Trebinje	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 5ha), opština Trebinje	Saglasnost za zaključenje ugovora	24.05.2012.
7.	„Butrex Ribarstvo“ d.o.o. Trebinje	Korišćenje dijela vodne površine na vještačkom jezeru Gorica i parcele u svrhu uzgoja pastrmke	Saglasnost za zaključenje ugovora	08.08.2012.

Ukupno je dato 7 (sedam) saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra.

Tabela 30.- Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora iz oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	ANDRIĆGRAD d.o.o. Višegrad	Izgradnja naselja Andrićgrad, opština Višegrad	Saglasnost za zaključenje Ugovora	24.01.2012.

Ukupno je data 1 (jedna) saglasnost za zaključenje ugovora iz oblasti korišćenja zemljišta i izgradnje objekata.

Tabela 31. Zaključci Komisije o vraćanju na doradu zahtjeva za prenos ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara iz oblasti korištenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra u 2012. godini.

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„Instel“ d.o.o. Bijeljina	Prenos ugovora o koncesiji na „Instel“ d.o.o. Čajniče	Vraća se na doradu zahtjev za prenos koncesionih prava iz Ugovora o koncesiji	26.07.2012.

Ukupno je donesen 1 (jedan) zaključak Komisije o vraćanju na doradu zahtjeva za prenos ugovora o koncesiji ili prenos vlasničkih prava koncesionara iz oblasti korištenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra u 2012. godini.

Tabela 32. - Rješenja Komisije za koncesije o prenosu prava na koncesiju iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„Lalako“ d.o.o. Prijedor	(promjena vl. strukture u 100% iznosu)	Data saglasnost uz obavezu dostavljanja bankarske garancije	26.04.2012.
2.	„Instel“ d.o.o. Bijeljina	Prenos koncesije na „Instel“ d.o.o. Čajniče	Data saglasnost	17.08.2012.
3.	„Eling MHE“ d.o.o. Teslić	Prenos koncesije na „Eling ribarstvo“ d.o.o. Teslić	Data saglasnost	10.12.2012.

Ukupno su date 3 (tri) saglasnosti o prenosu prava na koncesiju iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra.

Tabela 33.- Rješenja Komisije o preispitivanju rješenja o davanju saglasnosti na prenos prava na koncesiju iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra u 2012. godini.;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„Lalako“ d.o.o. Prijedor	(promjena vl. strukture u 100% iznosu)	Preispituje se data saglasnost na prenos prava	15.05.2012.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenje Komisije o preispitivanju rješenja o davanju saglasnosti na prenos prava na koncesiju iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja vodnog dobra.

Tabela 34. - Rješenja Komisije za koncesije o davanju saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja zemljišta u 2012. godini;

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	ZZ „Livač“ Laktaši	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 149,8051ha), u opštini Laktaši	Saglasnost za zaključenje aneksa II ugovora	24.01.2012.
2.	„Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad	Korišćenje zemljišta (površina 30059m ²), u opštini Višegrad	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	04.04.2012.
3.	„Planinsko dobro“ a.d. Nevesinje	Korišćenje poljop zemlj. (površina 1441,2348ha), u opštini Nevesinje	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	08.06.2012.
4.	„Maljčić“ d.o.o. Gradiška	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 112,8506ha), u opštini Gradiška	Saglasnost za zaključenje aneksa ugovora	08.06.2012.
5.	„Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad	Korišćenje zemljišta (površina 30059m ²), u opštini Višegrad	Saglasnost za zaključenje aneksa II ugovora	15.06.2012.
6.	Agrohercegovina a.d. Nevesinje	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 797,6292ha), u opštini Berkovići	Saglasnost za zaključenje aneksa II ugovora	05.09.2012.
7.	„MB IMPEKS“ d.o.o. Banja Luka	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 53,5380ha), u opštini Srbac	Saglasnost za zaključenje aneksa II ugovora	22.11.2012.
8.	„Prirodno bilje“ d.o.o. Banja Luka	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 34,3478ha), u opštini Banja Luka	Saglasnost za zaključenje aneksa I ugovora	10.12.2012.
9.	„Podrumi Vukoje 1982“ d.o.o. Trebinje	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 5ha), u opštini Trebinje	Saglasnost za zaključenje aneksa I ugovora	26.12.2012.

Ukupno je dato 9 (devet) saglasnosti za zaključenje aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i korišćenja zemljišta.

3.5.2. Provjera rada koncesionara

Komisija za koncesije je u skladu sa članom 22. Zakona o koncesijama obavila 36 (tridesetšest) provjera rada koncesionara u skladu sa zaključenim ugovorima i aneksima ugovora o koncesiji.

Provjera je izvršena obilaskom koncesionara, razgovorima sa ovlaštenim predstavnicima i uvidom u relevantnu dokumentaciju, te sačinjavanjem zapisnika o svakoj pojedinačnoj izvršenoj provjeri.

Na osnovu provjere rada koncesionara može se iskazati činjenica, da postoje koncesionari koji uredno i na vrijeme izvršavaju ugovorne obaveze, te koncesionari, koji ne izvršavaju obaveze u skladu sa zaključenim ugovorom.

Najveći broj koncesionara iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta suočavaju se sa stalnim problemima koje smo i u ranijim izvještajima navodili, a to su:

- Uzurpacija poljoprivrednog zemljišta pod koncesijom od strane trećih lica;
- Neuvođenje koncesionara u posjed (zapisnički uvedeni u posjed, a faktički određeni broj koncesionara nije uveden u posjed);
- Neusaglašenost stanja katastarskih parcela u zemljišnim knjigama (katastar) sa faktičkim stanjem na terenu, (u obuhvatu koncesionih površina često se nalaze šume, izgrađeno zemljište, zapušteno ili zakorovljeno zemljište, pristupni putevi, kanali i sl.).
- Dinamika realizacije koncesionih projekata, nije u skladu sa dinamičnim planom, odnosno Studijom ekonomske opravdanosti;
- Neplaćanje ili neredovno plaćanje koncesione naknade.

U izvještajnom periodu predstavnici Komisije za koncesije su izvršili provjeru rada obilaskom koncesionara i sačinjavanjem zapisnika o izvršenoj kontroli rada koncesionara, direktnim kontaktom sa koncesionarima na terenu, prikupljanjem i analiziranjem izvještaja o realizaciji koncesionog posla kao i analizom dostavljene dokumentacije od strane koncesionara, a sve u cilju što boljeg sagledavanja stepena i dinamike realizacije koncesionog projekta.

Kao što smo i u prethodnim izvještajima navodili i u ovom izvještajnom periodu jedan dio ugovora o koncesiji za korišćenje poljoprivrednog zemljišta aneksiran je u smislu početka i načina plaćanja koncesione naknade. Navedenim aneksima ugovora predviđeno je plaćanje koncesione naknade od momenta uvođenja u posjed i srazmjerno površini na koju je koncesionar uveden u posjed.

Ovakvo regulisanje plaćanja koncesione naknade stvorilo je određene nejasnoće, prije svega za koncesionare. Stvorena je dilema kod određenog broja koncesionara, koji su koncesionu naknadu plaćali od momenta zaključenja osnovnog ugovora, u smislu da uplaćene obaveze po osnovu koncesione naknade do momenta uvođenja u posjed, knjiže kao neprispjele obaveze, odnosno da su u tom pogledu u pretplati. U ovoj situaciji dolazi do različitog tumačenja, zbog čega Komisija za koncesije smatra, da ovo pitanje treba biti razjašnjeno i da se stvori jedinstvena obaveza za sve koncesionare.

Prilikom provjere rada koncesionara utvrđeno je da neki koncesionari imaju sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede usaglašeno stanje svojih dugovanja po osnovu koncesione naknade, a u skladu sa zaključenim aneksom ugovora, koji reguliše uplatu koncesione naknade proporcionalno površini koja se koristi i od momenta kada je koncesionar uveden u posjed. (ZZ „Livač“, „Darko Komerc“ d.o.o., „Zelen Gaj“ d.o.o. i dr.).

Komisija skreće pažnju na neusaglašenost stavova po ovom pitanju od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Poreske uprave. S tim u vezi, navodimo primjer ZZ „Livač“, koji je sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede postigao dogovor oko plaćanja koncesione naknade u skladu sa aneksiranim odredbama ugovora, a Poreska uprava je prilikom kontrole plaćanja poreskih i drugih neporeskih obaveza utvrdila iznos koncesione naknade u skladu sa osnovnim ugovorom, odnosno od momenta zaključenja ugovora na cjelokupnu koncesionu površinu, te zbog neplaćanja navedene obaveze pokrenula postupak prinudnog izvršenja prema poreskom obvezniku.

Komisija smatra da koncesionar i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede su ugovorne strane i da imaju legitimitet, kao subjekti ugovornog-pravnog odnosa, da mijenjaju uslove ugovora. Poreska uprava je legitimna da vrši inspekcijski nadzor i kontrolu plaćanja svih fiskalnih i parafiskalnih obaveza. Zakon o koncesijama takođe reguliše nadležnost Ministarstva finansija u pogledu plaćanja koncesione naknade.

Smatramo iz navedenog da Poreska uprava je ovlaštena da vrši kontrolu i utvrđivanja obaveze plaćanja koncesione naknade za korišćenje poljoprivrednog zemljišta u skladu sa koncesionim odnosom ugovornih strana, a da nije ovlaštena da uspostavlja ili mijenja koncesiono-pravni odnos, zašto je nadležno Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao ugovorna strana, odnosno koncedent.

U vezi s tim, Komisija za koncesije smatra da sva prava i obaveze proističu iz ugovornog odnosa, od momenta kada konkretan pravni posao stupi na snagu. Što se tiče pravne prirode koncesione naknade, ista predstavlja novčani ekvivalent za korišćenje koncesionog dobra i obavezni element ugovora o koncesiji.

Zakon o koncesijama takođe reguliše da svaki koncesioni ugovor, koji ne sadrži odredbu o plaćanju koncesione naknade je ništavan. Iz navedenog proizilazi, da je obaveza koncesionara da plati koncesionu naknadu za površinu koju je faktički koristio, od momenta zaključenja ugovora. Takođe smatramo da ugovorne strane, odnosno koncendent i koncesionar trebaju u narednom periodu izvršiti poravnanje uplata, kako bi se stvorila realna slika o plaćanju koncesione naknade, po osnovu korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Uvidom u finansijske kartice koncesionara, utvrđeno je da postoji jedan broj koncesionara koji ne plaćaju, ili neredovno plaćaju koncesionu naknadu u skladu sa ugovorom o koncesiji. Određeni koncesionari nemaju uplata u 2012. godini na ime koncesione naknade, kao što su: „Agrohercegovina“ a.d. Nevesinje, „San“ d.o.o. Bijeljina, PD „Semberija“ a.d. Bijeljina, „Instel“ d.o.o. Bijeljina, „Voćar-Komerc“ d.o.o. Gradiška, „Maljčić“ d.o.o. Gradiška, „Voćar-Bistrica“ d.o.o. Gradiška, „Kruška-DK“ d.o.o. Srbac, „Sjemeprom“ d.o.o. Doboj, EU „Farma Naturprodukt“ d.o.o. Prnjavor, „Ribnjaci Donji Žabar“ d.o.o. Donji Žabar. Neplaćanje koncesione naknade predstavlja težu povredu ugovorne obaveze i razlog za pokretanje postupka raskida ugovora.

Jedan broj koncesionara je duži vremenski period u stanju nesolventnosti, zbog čega im je od strane Poreske uprave blokiran žiro-račun. (ZZ „Domatra“ Trnjaci-Bijeljina, „Milošević-Promet“ d.o.o. Amajlije-Bijeljina). Napominjemo, da stanje nelikvidnosti koncesionara duže od 6 (šest) mjeseci prema koncesionom ugovoru predstavlja jedan od raskidnih uslova ugovora.

U pogledu obračuna koncesione naknade, odnosno utvrđivanja osnovice za njen obračun od strane više koncesionara, postavljano je pitanje, šta čini osnovicu za obračun koncesione naknade, kada je ista utvrđena po osnovu realizovanog bruto prihoda. Poljoprivredna proizvodnja je često složen proces, koji obuhvata ratarsku proizvodnju, stočarsku proizvodnju, proizvodnju stočne hrane i slično, gdje su pojedine faze proizvodnje u indirektnom odnosu sa koncesionom djelatnošću, a bruto prihod se utvrđuje od cjelokupne poslovne aktivnosti koncesionara.

U vezi s tim, koncesionari smatraju, da prihod od djelatnosti, koja nije u direktnoj vezi sa koncesionom djelatnošću, ne treba da čini osnovicu za obračun koncesione naknade. Zakon o koncesijama je dvostruko regulisao način utvrđivanja osnovice za obračun koncesione naknade i to:

- po osnovu ostvarenog bruto prihoda na godišnjem nivou;
- u fiksnom iznosu po jedinici površine .

Komisija smatra da oba modela za obračun koncesione naknade imaju određene prednosti, ali i nedostatke, te da bi trebalo na unificiran način utvrditi osnovicu za obračun koncesione naknade i u tom smislu preferencijalno fiksni iznos po jedinici površine.

Ostvareni bruto prihod na godišnjem nivou predstavlja možda ekonomski opravdaniji i logičniji model, ili obrazac za utvrđivanje osnovice, ali fiksni iznos po jedinici površine se čini svrsishodnijim i jednostavnijim modelom, kada je u pitanju korišćenje poljoprivrednog zemljišta.

Komisija za koncesije u kontrolisanim koncesionim društvima u 2012. godini nije konstatovala nijedan slučaj izdavanja zemljišta u zakup, što se može s jedne strane smatrati unapređenjem koncesionih odnosa, a s druge strane zainteresovanošću koncesionara za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, a time i opravdanost postojanja sistema koncesija u oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Posebno moramo naglasiti kao i u prethodnim izvještajima, da postoji značajan broj uzurpacije poljoprivrednog zemljišta od strane bespravnih korisnika.

Ovakvo stanje mora imati reakciju, prije svega od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a isto tako koncesionarima se mora omogućiti efikasnija sudska zaštita. („Maljčić“ d.o.o. Gradiška, „Zelen Gaj“ d.o.o. Gradiška, „Terra Nova“ d.o.o. Gradiška, „Agroeksport Kompani“ d.o.o. Nova Topola, „Poljo-Radojčić“ d.o.o. Kozarska Dubica, „Tamaris-Comapany“ d.o.o. Banja Luka).

Napominjemo, da se u nekoliko slučajeva vode ili su pravosnažno okončani sudski postupci u vezi sa koncesijama za korišćenje poljoprivrednog zemljišta. („Braća Pavlović“ d.o.o. Obudovac, „Agrounija“ d.o.o. Srbac, „Agrogrup“ d.o.o. Brčko).

Komisija smatra da je važno preventivno djelovanje svih učesnika u postupku dodjele koncesija i realizaciji koncesionih odnosa, a prije nastanka sudskog spora. Takođe, treba dati prednost mirnom rješavanju svih spornih situacija, prije svega sporazumu samih ugovornih strana ili arbitraži od strane arbitražnog organa.

Posebno je važno naglasiti činjenicu, da su neki predmeti pravosnažno okončani pred redovnim sudovima, a da uzroci nastanka sudskog spora i dalje nisu otklonjeni. („Agreks“ d.o.o. Donji Žabar).

U tim slučajevima pravne posljedice pravosnažnih sudskih odluka sve više pogađaju koncidenta u smislu isticanja odštetnih zahtjeva, kako za konkretnu štetu, tako i za izgubljenu dobit. Kako se u takvim slučajevima radi o sporovima velike vrijednosti, potrebna je hitna reakcija, da se takvo stganje prevaziđe i izbjegnu eventualne štete, prije svega za budžet Republike Srpske.

3.5.3. Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara u 2012. godini

U prilogu 3. - Izvještaja o radu Komisije za koncesije Republike Srpske za 2012. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara u 2012. godini.

3.5.4. Zaključci

1. U izvještajnom periodu za 2012. godinu Komisija konstatuje da je i dalje izražen problem pri realizaciji ugovora za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, kao i u ranijim izvještajima, nemogućnost ulaska koncesioara u posjed, zbog fizičkih, odnosno pravnih smetnji za korišćenje predmeta koncesije.
Aktivnostima Komisije za koncesije i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede nastavljeno je aneksiranje ugovora, kojim su površine poljoprivrednog zemljišta iz osnovnog ugovora svedene na faktičke površine, koje koncesionari koriste.
2. Izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednim zadrugama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 106/09) titular prava svojine poljoprivrednog zemljišta upisanog kao državna, odnosno društvena svojina sa pravom korišćenja, upravljanja ili raspolaganja u korist zadruge, postaje vlasništvo jedinica lokalne samouprave.
Samim tim, Vlada, odnosno Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ne može biti ugovorna strana za korišćenje poljoprivrednog zemljišta koje je postalo svojina jedinica lokalne samouprave. S tim u vezi, potrebno je izmijeniti osnovni ugovor o koncesiji i brisati poljoprivredno zemljište koje je po ovom osnovu promijenilo titulara prava svojine.
3. Komisija smatra da prilikom zaključenja ugovora o koncesiji za korišćenje poljoprivrednog zemljišta ugovorne strane moraju voditi računa o samom predmetu koncesije, odnosno da predmet koncesije bude podoban za korišćenje, tj. da na istom ne postoji neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, uzurpacija, ili da je isto pristupačno i pogodno za poljoprivrednu proizvodnju. U vezi s tim, neriješeni imovinsko-pravni odnosi na predmetu koncesije nerijetko prave ozbiljne probleme pri realizaciji koncesionih ugovora. Ugovorne odredbe kojima se obaveza rješavanja imovinsko-pravnih odnosa prenosi na koncesionara nakon potpisivanja ugovora o koncesiji, nisu dale pozitivne efekte, jer koncesionari najčešće nisu u stanju da ove odnose riješe sami.
Nerijetko zbog složenosti samih svojinsko-pravnih odnosa i drugih prava na zemljištu, rješavanje istih nije moguće bez vođenja sudskog postupka.
4. Kod velikog broja zaključenih ugovora za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, pravno dejstvo ugovora vezano je za momenat zaključenja ugovora, što znači da ugovor proizvodi pravne posljedice od njegovog zaključenja. Aneksiranjem ove odredbe ugovora predviđa se suspenzivno dejstvo po kojem se početak plaćanja koncesione naknade veže za momenat uvođenja koncesionara u posjed. Ovakvo rješenje Komisija smatra logičnim i pravičnijim za interese koncesionara, ali je ostavilo određene dileme u pogledu plaćanja koncesione naknade. Neki koncesionari koji su koncesionu naknadu platili u skladu sa osnovnim ugovorom, smatraju da su u preplati, a drugi koji nisu redovno plaćali koncesionu naknadu, da takvu obavezu nemaju do zaključivanja aneksa ugovora.
Potrebno je ovo pitanje regulisati na isti način prema svim koncesionarima, kako ne bi postojale dileme oko primjene navedenih odredbi ugovora. Komisija smatra da je obaveza koncesione naknade obligatorni elemenat svakog koncesionog ugovora, da se ista plaća u svrhu korišćenja koncesionog dobra i da svi koncesionari imaju obavezu da plate koncesionu naknadu srazmjerno površini koju su faktički koristili.

5. Ugovori o koncesiji su složen pravni posao, a na određen način predstavljaju ugovore „sui generis“ u odnosu na neke ugovore privrednog prometa. Zbog toga, je potrebna veća pažnja, odnosno dužnost ugovornih strana je da prilikom zaključenja ovih ugovora postupaju ne sa običnom pažnjom, nego pažnjom „dobrog stručnjaka“, prilikom zaključenja ugovora. Iz činjenice da su koncesioni ugovori velike vrijednosti, proističe i činjenica da su sporovi nastali iz takvih ugovornih odnosa, sporovi velike vrijednosti.

Iz dosadašnje prakse bilo je slučajeva, gdje su pokretani i vođeni sudski postupci uglavnom po tužbi koncesionara protiv koncudenta. Većina tužbenih zahtjeva je riješena u korist koncesionara, a da se koncudent nakon pravosnažnosti sudskih odluka, obavezuje na naknadu štete, kako konkretne, tako i štete za izgublenu dobit.

Ovom prilikom, napominjemo da su najčešći predmet tužbenog zahtjeva zakonitost odluka (rješenja) koncudenta, kojima se daje pravo na koncesiju, ili neka druga vrsta upravnog akta u upravno-pravnim sporovima. Sudskim odlukama se obično poništavaju akti koncudenta, a istovremeno se nalaže koncudentu da donese novi akt u skladu sa pravnim shvatanjima i upustvima nadležnih sudova.

Nerijetko koncudent ne postupi po pravosnažnim sudskim presudama, čime se zadržava status (kvo) u slučaju pravosnažno presuđenih stvari, što samo dodatno opterećuje koncesione odnose i otvara mogućnost isticanja odštetnih zahtjeva od strane koncesionara, čiji se odštetni zahtjevi na taj način samo multipliciraju.

Potrebno je u narednom periodu riješiti sva sporna pitanja proistekla iz sudskih sporova, a sa druge strane otkloniti eventualne procesno-pravne ili materijalno-pravne pretpostavke za pokretanje eventualnih sudskih sporova.

6. U proceduri je donošenje novog Zakona o koncesijama, koji nije predvidio poljoprivredno zemljište kao predmet koncesije. Komisija smatra da je potpuno neopravdano izuzimanje poljoprivrednog zemljišta iz sistema koncesija. S jedne strane, poljoprivredno zemljište se mora tretirati kao javno dobro, što ono u suštini jeste, na kome je važno uspostaviti isti pravni režim kao i na drugim javnim dobrima. S druge strane, sistemom koncesija se omogućuje ili stvaraju faktičke pretpostavke za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, a što je osnovni preduslov za razvoj agrarne privrede. Samo intenzivna poljoprivredna proizvodnja može trpiti sve teže tržišne i ekonomske uslove proizvodnje. To znači da uspješna agrarna politika zahtijeva sve veća investiciona ulaganja (podizanje boniteta zemljišta, izgradnja sistema za navodnjavanje, melioracionih sistema i sl.), kao i primjenu sve zahtjevnijih agrotehničkih mjera u povećanju prinosa. Samo takvim pristupom poljoprivredna proizvodnja u Republici Srpskoj može biti konkurentna i na domaćem, a prije svega na inostranom tržištu.

Sistem zakupa poljoprivrednog zemljišta ne može imati najpovoljnije efekte u odnosu na sistem koncesija, jer predstavlja veću usitnjenost obradivih površina, kraći period korišćenja, manji stepen ulaganja u proizvodnju, lošiju organizovanost poljoprivrednih proizvođača u strukturalnom smislu, lošiju organizovanost pri nastupu na tržištu i sl. U vezi s tim, napominjemo da i važeće zakonodavstvo daje mogućnost da se 25% obradivog zemljišta daje u zakup, što ostavlja dovoljno prostora manjim poljoprivrednim proizvođačima, prije svega fizičkim licima da zadovolje svoje interese.

Ističemo činjenicu do koje smo došli u razgovoru sa koncesionarima da su zainteresovani za postojanje koncesija za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, a neki od njih su najavili i produženje ugovornog roka u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Na kraju možda najbolje sve ovo oslikavaju riječi jednog od koncesionara „za Republiku koncesija na poljoprivredno zemljište je ekonomska, a zakup socijalna kategorija“.

7. Kod ugovora o koncesiji za korišćenje poljoprivrednog zemljišta očigledno je da određen broj koncesionara ne izvršava ugovorne obaveze, ili ih ne izvršava u skladu sa zaključenim ugovorom, na što smo upozoravali i u ranijim izvještajima.

Komisija smatra i predlaže da se u narednom periodu tačno utvrde obim izvršenja koncesionog ugovora, odnosno stepen realizacije ugovornih obaveza prema koncesionarima, koji ne izvršavaju svoja prava i obaveze. Potrebno je ovom pitanju pristupiti oprezno, kako bi bile sagledane sve

činjenice i okolnosti koje utiču na realizaciju ugovora, a zatim po potrebi pristupiti redefinisanoj određenoj odredbi ugovora, uz davanje primjerenih rokova koncesionarima u kojima bi objektivno mogli da izvrše sanaciju neizvršenih obaveza. Nakon toga, stekle bi se i zakonske pretpostavke da se pokrene postupak raskida pojedinih ugovora, koji na očigledan način nisu, niti se mogu učiniti egzistentnim.

4. KONCESIONA NAKNADA

Prema evidenciji o uplatama koncesione naknade u Ministarstvu finansija-Resor za fiskalni sistem, a koje su dobijene iz evidencije Poreske uprave, u toku 2012. godine uplaćeno je ukupno 23.576.372,80 KM na ime jednokratne koncesione naknade za pravo korišćenja i koncesione naknade za korišćenje prirodnih resursa ili pružanje usluga. (šifra vrste prihoda: VP 721112, VP 722424, VP 722445, VP 722468, VP 722491 i VP 722448). Ukupna uplata koncesione naknade u 2012. godini veća je u odnosu na 2011. godinu za iznos od 5.355.867,82 KM.

Uplaćena koncesiona naknada po određenim oblastima iznosi kako slijedi:

- Oblast energetike	2.043.364,92	KM
- Oblast mineralnih resursa	20.464.958,02	KM
- Oblast poljoprivrede	927.968,48	KM
- Priređivanje igara na sreću	140.081,38	KM

Povećanje je najveće u oblasti mineralnih resursa. U ovoj oblasti je u 2012. godini zaključen znatan broj ugovora o koncesiji, što je dovelo do povećanja uplate jednokratne koncesione naknade za korišćenje prirodnih resursa u Republici Srpskoj, a uočeno je i znatno povećanje uplate u Budžet Republike Srpske na šifru prihoda od korišćenja mineralnih sirovina tj. koncesione naknade od strane preduzeća „ARCELOR MITTAL“ d.o.o. Prijedor – povećanje uplate za 4.467.327,33 KM. (sa 1.989.982,34 na 6.457.309,57 KM). Kod određenog broja koncesionara takođe iz oblasti mineralnih resursa je došlo do povećanja obima proizvodnje tj. eksploatacije, a što je impliciralo veću uplatu koncesione naknade u budžet Republike Srpske.

U oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta je takođe, došlo do povećanja uplata koncesione naknade u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu, a razlog se može vidjeti u znatnom broju aneksa ugovora o koncesiji za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, kao i u uplatama Sportskih ribolovnih društava (51 društvo), koji su od 2012. godine počeli uplaćivati naknadu za korišćenje prava za eksploataciju prirodnih resursa, tj. uplatu su vršili upravo na šifru 6 (šest) budžeta Republike Srpske, kao vrstu prihoda-uplata koncesionih naknada.

Do povećanje ukupnog iznosa uplate koncesione naknade za oblast energetike je došlo iz razloga što su u poslovnoj 2012. godini zaključeni ugovori za izgradnju i korišćenje hidroelektrana veće snage, pa je po samom zaključenju navedenih ugovora izvršena uplata jednokratne koncesione naknade za pravo korišćenja prirodnog resursa.

Nakon izvršenih kontrola od strane Komisije i Poreske uprave primjećuje se povećanje uplata koncesione naknade u oblasti priređivanja igara na sreću, pošto je koncesionar upozoren na svoju ugovornu obavezu plaćanja iste, te je izvršio uplatu u znatno većem iznosu nego u 2011. godini.

5. BUDŽET

5.1. Finansijski prihodi, troškovi i rashodi Komisije za koncesije Republike Srpske

Članom 15. Zakona o koncesijama, utvrđeno je da se sredstva za rad Komisije planiraju i obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske. Sredstva za rad Komisije za 2012. godinu kao i prethodnih godina su obezbjeđena u budžetu Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske, posredstvom pozicije 482100-transfer Komisiji za koncesije Republike Srpske. Ukupna sredstva Komisije za koncesije u 2012. godini su iznosila 750.000,00 KM, a doznačavana su Komisiji u vidu jednakih mjesečnih tranši u iznosu od 62.500,00 KM.

U 2012. godini iz odobrenih budžetskih sredstava Komisija je isplatila neto plate, poreze i doprinose, platila materijalne troškove i nabavku jednog dijela opreme.

5.1.1. Stalna sredstva Komisije za koncesije

Stalna sredstva Komisije su knjigovodstveno evidentirana na osnovu odredbi Pravilnika o računovodstvenoj politici za korisnike prihoda budžeta Republike Srpske. Evidentiranje se vršilo po nabavnoj vrijednosti, a obračunski otpis primjenom linearne metode po godišnjim stopama i to za:

- Kancelarijski namještaj	12,5%	(8 godina)
- Kompjutersku opremu	20%	(5 godina)
- Opremu za prenos podataka i glasa	10%	(10 godina)
- Motorna vozila	15,5%	(6 godina)
- Kopir aparat	14,3%	(7 godina)
- Ugrađenu opremu	16,5%	(6 godina)
- Telefonsku opremu	10%	(10 godina)
- Radio i tv opremu	12,5%	(8 godina)
- Opremu za grijanje	12,5%	(8 godina)
- Opremu za ventilaciju	16,5%	(6 godina)

Nabavna vrijednost stalne imovine na dan 31.12.2012. godine je iznosila:

189.640,97 KM

- ispravka vrijednosti

141.947,94 KM

- sadašnja (neotpisana vrijednost)

47.693,03 KM

Redovnim godišnjim popisom izvršen je popis i stalne imovine o čemu je sačinjen zapisnik.

5.2. Troškovi plata i naknada zaposlenih

Troškovi plata i naknada za 11 (jedanaest) zaposlenih u 2012. godini, obračunati su na osnovu Pravilnika o platama i naknadama zaposlenih u Komisiji za koncesije Republike Srpske, na koji je Vlada Republike Srpske dala saglasnost, a ukupno su iznosili 533.718,40 KM i manji su za 7.639,55 KM u odnosu na 2011.godinu, kada su iznosili 541.357,95 KM.

Struktura po osnovu plata je bila sljedeća:

- Rashodi za plate	311.029,40 KM
- Rashodi za poreze na plate	34.558,79 KM
- Rashodi za doprinose za PIO	92.844,57 KM
- Rashodi za doprinose za zdravstveno osiguranje	64.475,44 KM
- Rashodi za doprinose za dječiju zaštitu	7.737,04 KM
- Rashodi za doprinose za osiguranje nezaposlenih	5.158,16 KM
- Rashodi za naknade za prevoz, otpremninu i težu bolest	17.915,00 KM
Ukupni rashodi za lična primanja	533.718,40 KM

Ukupna izdvajanja za neto plate u 2012. godini su bila manja za 15.409,46 KM ili 5%, nego u 2011. Godini, što je u kontinuitetu smanjenja neto plata posljednjih nekoliko godina.

5.2.1. Troškovi materijala i usluga

Troškovi materijala i usluga, odnosno rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga u 2012. godini. iznosili su 173.131,96 KM, što je na nivou troškova iz prethodnih godina.

Rashodi materijala i usluga odnose se na troškove održavanja vozila, kancelarijski materijal, dnevnice, smještaj, troškove goriva, komunikaciono-telefonske troškove.

Struktura troškova materijala i usluga u 2012. godini. je bila sljedeća:

- Troškovi kancelarijskog materijala	14.861,58 KM
- Troškovi održavanja	21.701,47 KM
- Troškovi goriva	33.904,56 KM
- Troškovi smještaja	20.473,62 KM
- Putni troškovi	21.266,48 KM
- Troškovi reprezentacije	9.660,69 KM
- Troškovi platnog prometa, osiguranja vozila, štampanja, održavanja računara	8.389,82 KM
- Poštansko-telefonski troškovi	9.780,52 KM
- Ugovorene-ostale usluge	16.142,97 KM
- Rashodi za bruto naknade	14.666,64 KM
- <u>Troškovi zakupa</u>	<u>2.283,50 KM</u>
Ukupno	173.131,96 KM

5.2.2. Godišnji Izvještaj o izvršenju budžeta

U skladu sa članom 15. Zakona o koncesijama Republike Srpske, Komisija priprema godišnji finansijski izvještaj i uključuje ga u izvještaj o radu u prethodnoj fiskalnoj godini.

Finansijski izvještaj Komisije se sastavlja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta i međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor. Takođe, pored navedenih se primjenjuju propisi iz oblasti poreske regulative, Zakona o javnim nabavkama BiH i razni pravilnici i uputstva koji uređuju ovu oblast.

Ukupna budžetska sredstva za finansiranje Komisije za koncesije Republike Srpske u 2012. godini su iznosila 750.000, 00 KM, a isti iznos sredstava je predviđen i u 2013. godini u budžetu Republike Srpske za finansiranje Komisije. Napominjemo da je ovaj iznos nepromijenjen za posljednje 4 (četiri) godine. Plate Predsjednika, zamjenika Predsjednika, članova i ostalih zaposlenih u Komisiji za koncesije Republike Srpske isplaćuju se u skladu sa Pravilnikom o platama i naknadama članova i zaposlenih u Komisiji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 83/08), na koji je Vlada Republike Srpske dala saglasnost.

Komisija za koncesije je ispoštovala preporuke o umanjenju plata za 2012. godinu i isto će postupiti i u 2013. godini.

Finansijski Izvještaj Komisije za koncesije Republike Srpske se sačinjava sa pratećim obrascima:

- Obrazac 3.b. - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih van GKT na računovodstvenim fondovima od 01-05;
- Obrazac 4.b. - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku nefinansijsku imovinu iskazanih van GKT
- Obrazac 5.b.- Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih van GKT;
- Obrazac 6. - Pregled novčanih tokova;
- Obrazac 7. - Izvještaj o broju i strukturi zaposlenih i obrazloženja uz finansijske izvještaje.

Finansijski izvještaj, kao i potrebna obrazloženja uz isti su dostavljeni u zakonskom roku nadležnim organima Republike Srpske.

6. OSTALE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE

6.1. Saradnja sa domaćim tijelima i institucijama u BiH - značajniji poslovi, zadaci i aktivnosti Komisije za koncesije Republike Srpske

Komisija je u svom radu ostvarila saradnju sa velikim brojem nadležnih institucija, prije svega sa resornim ministarstvima u Vladi Republike Srpske i stručnim tijelima i službama Narodne skupštine Republike Srpske, kao i sa rukovodećim organima u mnogim opštinama.

Održan je i veliki broj sastanaka sa domaćim i stranim investitorima, koncesionarima i potencijalnim koncesionarima, na kojima je od strane predstavnika Komisije pružena stručna i administrativna podrška u pogledu njihovih aktivnosti na realizaciji koncesionih ugovora i kod priprema ponuda za dodjelu koncesije. Takođe, Komisija je često pružala i savjetodavnu pomoć na provođenju Zakona o koncesijama.

Aktivnosti, poslovi i zadaci na kojima se Komisija posebno angažovala tokom 2012. godine prije svega su:

- Saradnja sa resornim ministarstvima na pripremi informacije o realizaciji ugovora o koncesiji;
- Saradnja sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva na kontroli realizacije ugovora o koncesijama iz oblasti malih hidroelektrana i oblasti mineralnih resursa;
- Posebno je došla do izražaja saradnja oko pripreme ugovora sa strateškim partnerima, oko izgradnje elektrana na rijeci Drini i aktivnosti oko Termoelektrane Stanari;
- Uključivanje Komisije u pripremne aktivnosti na izgradnji gasovoda „Južni tok“ kroz Republiku Srpsku;
- Uključivanje predstavnika Komisije u radno tijelo za izradu novog Zakona o koncesijama Republike Srpske;
- Saradnja sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
- Posebna je bila saradnja kod posjeta i razgovora sa lokalnim zajednicama, gdje se raspravljalo o problematici koncesija i zakupa u poljoprivredi;
- Saradnja sa Ministarstvom finansija oko dodjele koncesija iz oblasti igara na sreću, kao i praćenja uplate koncesionih naknada u budžet Republike Srpske;
- Saradnja sa institucijama Bosne i Hercegovine, Komisije za koncesije Bosne i Hercegovine i Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine, oko razmjene prakse, aktivnosti na zakonskoj regulativi i usaglašavanju koncesionih projekata.

6.2. Saradnja sa međunarodnim institucijama i organizacijama

Komisija je u svom radu sarađivala sa međunarodnim organizacijama kao što su: Svjetska banka, delegacija Evropske Komisije Bosne i Hercegovine, Evropska banka za obnovu i razvoj, kancelarija OHR-a u Banja Luci, ambasade evropskih zemalja. U svim ovim kontaktima je razmjenjivano iskustvo i znanje vezano za provođenje koncesione politike.

Članovi i zaposleni u Komisiji za koncesije su učestvovali na prezentacijama koje su organizovale Svjetska banka i pojedine ambasade, a vezano za korišćenje obnovljive energije u Republici Srpskoj, korišćenje finansijskih sredstava za koncesione poslove.

Posebno treba napomenuti dobru saradnju sa nadležnim organima iz ove oblasti u Republici Srbiji i Crnoj Gori, gdje su se razmjenjivala iskustva i znanja, vezano za koncesione projekte.

7. ZAKLJUČAK

Sumirajući podatke iz izvještaja, a u cilju unapređenja koncesione politike u Republici Srpskoj i stvaranju pretpostavki za nova koncesiona ulaganja, Komisija je usvojila sljedeće zaključke:

1. Komisija smatra da svi subjekti koncesionih odnosa treba da se angažuju na unapređenju poslova dodjele koncesija, a naročito na dosljednoj primjeni zakona, Dokumenta o politici dodjele koncesija, kao i podzakonskih akata kojima se regulišu koncesioni odnosi u Republici Srpskoj.
2. U rješavanju koncesionih odnosa svoju primjenu imaju i drugi zakoni komplementarni sa Zakonom o koncesijama, a koji ponekad sprečavaju ili usporavaju postupak dodjele koncesija. Zato Komisija smatra da je potrebno izvršiti harmonizaciju zakonskih propisa, koji se primjenjuju u postupku dodjele koncesija, a prije svega harmonizaciju sa Zakonom o rudarstvu, Zakonom o uređenju prostora i građenju, Zakonom o vodama, Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, Zakonom o šumama, Zakonom o zaštiti životne sredine i sl.
3. Imajući u vidu sadašnji Zakon o koncesijama, a i predloženi novi Zakon o koncesijama, Komisija smatra da koncesionu djelatnost treba proširiti na predmete koji nisu regulisani ni novim Zakonom o koncesijama, kao ni važećim zakonom.
Smatramo nedopustivim da poljoprivredno zemljište bude izuzeto iz sistema koncesija, kao što je predviđeno novim zakonom. Korišćenjem poljoprivrednog zemljišta putem koncesija obezbjeđuje se bolja iskorištenost istog, te stvaraju uslovi za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju koju sve više nameće tržišna ekonomija, pa i pravila i standardi Evropske Unije u oblasti poljoprivredne proizvodnje. Drugo važno pitanje je egzistencija velikog broja zaključenih ugovora za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, a posebno sa aspekta njihovog aneksiranja ili prenosa ugovora o koncesiji, koji predviđa i novi Zakon o koncesijama.
Komisija smatra da sva dobra u opštoj upotrebi treba da imaju isti ili sličan tretman, čije korišćenje treba obezbijediti putem koncesija, kao što je korišćenje energije vjetera, sunca i drugih obnovljivih izvora energije.
Takođe smatramo da je potrebno uspostaviti sistem koncesija u oblasti društvenih djelatnosti kao što su: obrazovanje, zdravstvo, sport, komunalne usluge i sl.
4. Komisija smatra da je potrebno veće angažovanje Republičke uprave za inspekcijske poslove, odnosno nadležnih inspekcija u cilju sprečavanja nelegalne eksploatacije predmeta koncesije, zloupotrebe zakona i zaključenih ugovora o koncesijama. (rudarske inspekcije, vodne inspekcije, poljoprivredne inspekcije, urbanističko-građevinsko-ekološke inspekcije i dr.), što bi dovelo do potpisivanja većeg broja novih koncesionih ugovora, a time i uplate veće koncesione naknade.
5. Neophodno je da se i Vlada Republike Srpske, kao koncendent, što prije izjasni o karakteru i suštini koncesione naknade, odnosno na šta se ta naknada odnosi, kako bi se prevazišlo trenutno stanje u kome investitor plaća koncesionu naknadu i naknadu za korišćenje prirodnih resursa, što u mnogome poskupljuje investicije i potencijalne investitore udaljava od projekata. Obračunom naknada koje se u suštini preklapaju, a obavezne su prema važećim zakonima, investitor se obavezuje na plaćanje iznosa, koji premašuju 10% od ukupnog prihoda, što je u većini investicija neisplativo za investitore.
6. Komisija smatra da uplate koncesionih naknada nisu na potrebnom nivou i da treba pojačati finansijsku disciplinu koncesionara, kako bi se koncesiona naknada obračunavala i plaćala u skladu sa propisima i preuzetim ugovornim obavezama.
Iako koncesiona naknada nije najvažniji efekat u realizaciji koncesione politike, smatramo da je bitan elemenat kome treba posvetiti dužnu pažnju.
Naglašavamo da postoje koncesionari koji umanjuju osnovicu za obračun koncesione naknade, tako što nakon formiranja koncesionog društva veći dio poslovne aktivnosti zadržavaju na osnovnom, odnosno matičnom društvu, a manji dio poslovne aktivnosti prenose na novoosnovano društvo, koje je nosilac koncesione aktivnosti.

Jedan broj koncesionara, koji koriste mineralne sirovine za obavljanje osnovne djelatnosti (rekonstrukcija i izgradnja puteva) znatno umanjuju kalkulativnu cijenu tih sirovina u odnosu na tržišnu, čime umanjuju osnovicu za obračun koncesione naknade.

Komisija smatra da kod takvih koncesionara bi bilo opravdano koncesionu naknadu utvrditi po jedinici mjere, a ne po ostvarenom godišnjem bruto prihodu. S druge strane, potrebno je pojačati kontrolu ne samo uplata, nego i načina obračuna koncesione naknade od strane Poreske uprave.

7. U okviru provjere rada koncesionara Komisija je uočila da postoji jedan broj koncesionara, koji ne ispunjavaju ugovorne obaveze kao što su: realizacija planiranog prihoda, ugovoreni nivo investiranja u koncesione projekte, zapošljavanje novih radnika u skladu sa odobrenim Studijama ekonomske opravdanosti i sl.

Jedan broj koncesionara krši zakonske i ugovorom preuzete obaveze, kao što su: prenos ugovora o koncesiji, promjena vlasnika ili vlasničke strukture unutar koncesionog preduzeća, nezakonito obračunavanje koncesione naknade i sl.

Takođe jedan broj koncesionara se duže vrijeme nalazi u stanju finansijske nelikvidnosti i sl.

Zbog nabrojanog smatramo, da treba izvršiti analizu zaključenih ugovora o koncesiji, riješiti status spornih ugovora sporazumno između koncudenta i koncesionara ili u krajnjem skučaju pristupiti raskidanju ugovora, čija dalja egzistencija nema ekonomsku opravdanost i pravnu cjelishodnost.

8. U skladu sa Uputstvom o procjeni postojanja javnog interesa Komisija smatra, da je neophodna veća koordinacija sa jedinicama lokalne samouprave u cilju efikasnijeg vođenja postupka dodjele koncesija u Republici Srpskoj.
9. Potrebno je pooštriti kriterije u smislu dodjele ugovora o koncesiji, da se dosljednije poštuju uslovi iz postojeće planske dokumentacije, da se izrada odgovarajućih Studija ekonomske opravdanosti povjeri licenciranim kućama, kao i kod odabira novih koncesionara, gdje se treba povesti više računa o njihovoj finansijskoj sposobnosti, profitnoj stabilnosti, likvidnosti, zaduženosti, referensama, te stručnoj i tehničkoj opremljenosti.

Aktivnosti Komisije iskazane u Izvještaju o radu za 2012. godinu u potpunosti afirmišu rad Komisije i njenu ulogu u složenom sistemu dodjele koncesija, a naročito u sprovođenju Zakona o koncesijama i Dokumenta o politici dodjele koncesija.

Komisija smatra da će u saradnji sa Vladom Republike Srpske i Narodnom skupštinom Republike Srpske rad u oblasti koncesionarstva u narednom periodu biti unaprijeđen, te Komisija predlaže Vladi Republike Srpske da Izvještaj o radu za period 01.01.2012. do 31.12.2012. godine razmotri i uputi Narodnoj skupštini Republike Srpske na usvajanje.

Predsjednik Komisije

Predrag Aškračić

Broj: 01-172/13

Datum: 25.04.2013.godine

